

Sommaire

- 6516 - Projet de loi relatif à la construction d'une nouvelle Bibliothèque nationale à Luxembourg-Kirchberg
 - Rapport de la Commission du Développement durable: M. Fernand Boden
 - Discussion générale: Mme Martine Mergen (Mme Lydie Polfer intervient), Mme Lydie Polfer (M. Gast Gibéryen intervient), M. Ben Fayot (Mme Lydie Polfer intervient), Mme Josée Lorsché, M. Fernand Kartheiser, M. Jean Colombero, M. Serge Urbany, M. Xavier Bettel (M. Michel Wolter intervient; Mme Martine Mergen pose une question)
 - M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures
 - Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture
 - M. Jean Colombero (parole après ministre)
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- Résolution relative à la proposition de directive du Parlement européen et du Conseil modifiant la directive 2012/34/UE du Parlement européen et du Conseil du 21 novembre 2012 établissant un espace ferroviaire unique européen, en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer et la gouvernance de l'infrastructure ferroviaire (document COM(2013)29 final) et à la proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil modifiant le règlement (CE) n°1370/2007 en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer (document COM(2013)28 final)
 - Art. 169 (5) du Règlement de la Chambre
 - M. le Président
 - Vote sur la résolution (adoptée)
- Débat d'orientation sur l'état actuel de la viticulture
 - Exposé: M. Raymond Weydert
 - Débat: M. Léon Gloden, M. Carlo Wagner, M. Ben Scheuer, M. Henri Kox, M. Gast Gibéryen, M. Jean Colombero
 - M. Romain Schneider, Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural (M. Henri Kox pose une question)
- Dépôt d'une proposition de loi par M. Gast Gibéryen
 - M. Gast Gibéryen

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Claude Wiseler, Mme Octavie Modert et M. Romain Schneider, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.00 heures)

► **M. le Président.**- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

► **M. Romain Schneider,** *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural.*- Neen, Här President.

► **M. le Président.**- Den éischte Punkt vun eiem Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 6516 iwwert de Bau vun enger Nationalbibliothéik um Kierchbiereg. D'Riednerzäit ass hei nom Modell 1 festgeluecht, an et hu sech bis elo schonn ageschriwwen: d'Madame Mergen, d'Madame Polfer, den Här Fayot, d'Madame Lorsché, den Här Kartheiser an den Här Urbany. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den Här Fernand Boden. Här Boden, Dir hutt d'Wuert.

1. 6516 - Projet de loi relatif à la construction d'une nouvelle Bibliothèque nationale à Luxembourg-Kirchberg

Rapport de la Commission du Développement durable

► **M. Fernand Boden** (CSV), *rapporteur.*- Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, mir diskutéieren haut iwwert de Gesetzesprojet fir de Bau vun enger neier Nationalbibliothéik um Kierchbiereg hei an der Stad. Et ass e Projet, deen eng grouss Bedeitung huet fir dat kulturellt, fir dat intellektuellt a soziaalt Liewen zu Lëtzebuerg. Et ass e Projet, iwwert dee scho ganz vill Joren diskutéiert ginn ass an op dee vill Leit säit Laangem waarden.

Wat d'Geschicht, d'Entwécklung an d'Missioun vun der Nationalbibliothéik ugeet, verweisen ech fir den Detail op mäi schrëffleche Rapport.

Ech wëll just drun erënneren, datt d'Wuerzele vun der Nationalbibliothéik op 1798 zrëckféieren, also d'Zäit vun der franséischer Besatzung. A bis an d'60er Jore war si eng éischter modest Institutioun mat weineg Mëttelen. E puer Faiten hunn hir zu engem groussen Opschwung verhollé. 1958 ass den Dépôt légal agefouert ginn, dat heescht d'Obligatioun vun den Éditeuren, fir hir Publikatiounen der Nationalbi-

bliothéik zouzestellen. An 1973, also viru genee 40 Joer, ass d'Nationalbibliothéik an deem speziell dofir renovéierte Gebai vum Ale Kolléisch niewent der Kathedral installéiert ginn.

Virun allem dëst neit Gebai am Zentrum vun der Stad an och nach d'Gesetzter vun '88 an 2004 iwwert d'Reorganisatioun vun de staatleche Kulturinstituter hunn der Nationalbibliothéik eng schnell Entwécklung erméiglecht. Et sinn no a no nei Servicier geschafe ginn, wéi d'Informatisioun vum bibliographesche Katalog, d'Schafung vum Centre d'études et de documentation musicales, enger Mediathéik an engem photographesche Service. D'Kollektiounen hu sech erweidert, an och d'Zuel vun de Besucher ass no an no ganz staark gewuess.

D'Nationalbibliothéik huet virun allem véier grouss Missiounen ze erfüllen:

Éischtens ass si eng Bibliothèque patrimoniale. Dat heescht, si konservéiert a valoriséiert hir al Fongen, déi sougenannte Réserves précieuses. Si sammelt, si konservéiert a katalogiséiert all déi hei zu Lëtzebuerg editéiert Publikatiounen, déi sougenannten „Luxemburgensia“, an och déi Publikatiounen, déi am Ausland erschéngen an déi am Zesummenhang sti mat Lëtzebuerg. Méi wéi 1,5 Milliounen Dokumenter op materiellem Support sinn hei an der Nationalbibliothéik stockéiert.

Zweetens ass si zënter hirem Bestoen déi Hauptwëssenschafts- a Fuerschungsbibliothéik hei am Land. D'Zesummesetzung vun hire Fongen ënnersträicht dëst och. Ongeféier zwee Drëttel vun de Fonge stamen aus dem Ausland, fir der grousser Nofro vum Léierpersonal, de Fuerscher an de Studente gerecht ze ginn.

Drëttens ass si awer net eng Bibliothéik, déi enger gewëssener Elite virbehalen ass, mä si ass virun allem eng öffentlech Lies- an Ausléinungsbibliothéik fir de grouss Publikum. D'Popularitéit vun der Nationalbibliothéik ass iwwregens stänneg gewuess. Si hat 2012 ronn 88.000 Visiteuren, an dat obschonn déi numeresch Medien ëmmer méi wichteg ginn. 2011, zum Beispill, ass de Site eLuxemburgensia.lu 659.134-mol consultéiert ginn.

Véiertens erfëllt d'Nationalbibliothéik d'Aufgab vun enger Dëngschtleeschtings- a Koordinatiounsstell fir déi öffentlech Bibliothéiken hei am Land. Dës Aufgab huet sech zënter dem

Opschwung vun der Numerisatioun, déi eng méi grouss Standardisatioun erfuerdert, staark entwéckelt.

Dës véier Hauptmissiounen vun der Nationalbibliothéik wäerten och an deenen nächste Jore wuel déi nämlechte bleiwen, mä si fannen an engem geännerten Ëmfeld statt, deem ee beim Neibau muss Rechnung droen.

Wat sinn dës Ännerungen?

Éischtens, d'Konsequenze vun der numerescher Revolutioun op d'Aarbechte vun der Bibliothéik si villfältig a si änneren zimlech radikal déi intern Fluxen an och d'Aarbecht vum Personal. Nei Erausforderungen an Erwaardungen kommen op d'Bibliothéik duer. D'Aufgab, dee gedréckten nationale Patrimoine ze numeriséieren an en dem breede Publikum zur Verfügung ze stellen, wäert méi e grousses Stellwäert kréien.

An deem Mooss, wou eis Bevölkerung hei am Land ëmmer méi international gëtt, gëtt hir Roll als Kohäsionsselement fir eis Gesellschaft och ëmmer méi wichteg duerch d'Förderung vun der Lëtzebuurger Sprooch a Kultur an och vun anere Sproochen a Kulturen.

An enger Zäit, wou Kënnen a Wëssen an eiser Gesellschaft ëmmer méi u Bedeitung gewannen, wou „lifelong learning“ ëmmer méi zouhëlt, kann d'Nationalbibliothéik dozou e wichtige Bäitrag leeschten, an dat komplementär zur schoulescher Bildung a Weiterbildung.

Esou wéi viru 40 Joer brauch d'Nationalbibliothéik nei Infrastrukturen op engem neie Site, fir hir Missiounen kënnen erfollegräich an zefriedestellend ze erfüllen a fir déi nei Erausforderungen, déi op si zoukommen, ze meeschteren.

Et ass säit Laangem gewosst, datt d'Verbesserung an den Ausbau vun den Infrastrukturen net Schrëtt gehalen huet mat dem Opschwung vun der Nationalbibliothéik a mat der Entwécklung vun hiren Aktivitéiten a Missiounen.

Am Laf vun de Jore sinn d'Defiziter an d'Mängel vun den Infrastrukturen ëmmer méi grouss ginn: net genuch an net méi ugepasste Raimlechkeeten; inadéquat Méiglechkeete fir de Stockage an d'Conservatioun vun den Dokumenter; keng zäitgeméis Liessäll; e Mangel u Sécherheet fir d'Kollektiounen. Folglech ass d'Zil vum virleiende Projet, fir dës Mësselen ze behiewen an der Nationalbibliothéik endlech déi néideg Raimlechkeeten zur Verfügung ze stellen.

D'Haaptobjektiver vum Bauprogramm sinn: e méigleche direkten Accès un d'Dokument an de Liessäll; eng grouss Aménagéierungsflexibilitéit fir déi Beräicher, wou d'Dokumenter kënnen consultéiert ginn; rationell Circuite vun den Dokumenter; kloer definéiert an hierarchiséiert Sécherheetskriterien, an eng rigouréis preventiv Conservatioun.

No de virleiende Schätzung wäerten d'Käschte vum Neibau vun der Nationalbibliothéik sech op 112.171.000 Euro belafen, esou datt mir hei an der Chamber gréng Luucht musse gi fir de Bauprojet. Et ass scho laang a vill iwwert de Site vun der neier Bibliothéik diskutéiert ginn. Et ass kloer, datt een eng Nationalbibliothéik net egal wouhi ka setzen. Si muss do stoen, wou d'Leit sinn a wou se lichte accessibel ass.

Säit ronn 20 Joer ass no engem gëeegente Site gesicht ginn. Nodeems d'Méiglechkeet fale gelooss ginn ass um aktuelle Site, nieft der Kathedral an d'Déift ze bauen, huet d'Regierung sech '98 fir de Bau vun enger Annex um Kierchbiereg ausgeschwat. Dëse Choix ass awer erëm fale gelooss ginn, well esou en Opsplécken op méi Sité sécherlech méi Nodeeler wéi Virdeeler mat sech bruecht hätt. D'Optioun, d'BNL op Esch Belval ze plënnere, ass net zrëckbehalen ginn. An et war och alle Responsabele relativ schnell kloer, datt et kaum Méiglechkeete géif ginn, en adequate Site an der Alstad oder am Garer Quartier ze fannen.

2003 ass en Architektoconcours lancéiert gi mam Zil, d'BNL op der Place de l'Europe am Robert-Schuman-Gebai ze installéieren, dat speziell dofir sollt renovéiert ginn. Dëse Projet wier allerdéngs ganz deier ginn an et hätt och wuel nach bis 2020 gedauert, bis eppes geschitt wier, well jo nach d'Servicer vum Generalsekretariat vum Europaparlament an deem Gebai ënnerbruecht sinn an déi fir d'Éischt hätte misse relogéiert ginn.

Schlussendlech ass dann 2010 d'Entscheidung gefall, fir eng nei BNL um Bricherhaff um Kierchbiereg ze bauen. Den Terrain mécht den Eck Avenue John F. Kennedy - Boulevard Konrad Adenauer a bréngt eng ganz Rei vu Virdeeler mat sech: En ass lichte ze erreeche mam öf-

fentlechen Transport, en ass no beim groussen Akafszentrum an dem Kino, gradesou wéi bei der Europaschoul. Esou datt eng grouss Mixitéit vu Leit do virzefannen ass.

Um neie Site, deen eng Gréisst vu ronn 1,6 ha huet, ginn dann all d'Servicer an all d'Dépôte vun der BNL ënnerbruecht. Och de Bicherbus, deen am Moment zu Dikrech ass, wäert am neie Gebai seng Plaz fannen. Duerch de Regruppement op dësem Site unique kann et zu enger Rationaliséierung vun der Aarbechtsorganisatioun kommen an och zu enger Verbesserung vun den Aarbechtskonditiounen vum Personal.

Selbstverständlech wäert de Stat och nach Geld doduerch spueren, datt déi Loyerer, déi haut fir d'Annex bezuelt ginn, ewechfalen, gradesou wéi d'Käschte fir d'Astandhalung vum Site um Boulevard Roosevelt.

Ech wëllt och nach bemierken, datt am neie Gebai, no Récksproch mat alle Concernéierten, och d'Bibliothéiksservicer vum Institut grand-ducal a vun der Société préhistorique ënnerbruecht ginn.

Fir datt esou eng Situatioun, wéi mer se haut am aktuelle Gebai kennen, ka vermidde ginn, gesäit de Projet de loi vir, an der neier BNL genuch adequat Raimlechkeeten ze schafen, fir de gudde Fonctionnement vun enger moderner Bibliothéik ze garantéieren. D'Berechnunge fir déi néideg Surfaces hu verschiddene Facteure Rechnung gedroen. Sinn haut 40.000 Bicher an Dokumenter direkt accessibel fir de Public, esou sollen dat der am neie Gebai 300.000 ginn. A bis 2045 solle ronn 3,2 Milliounen Dokumenter an de Magasinë stoen; also duebel esou vill ewéi haut.

Et gi Raimlechkeete geschaaft, déi am aktuelle Gebai ganz feelen, zum Beispill: Ausstellungssäll; Konferenzraum; Formationssäll; nei gemütlech Liessäll; Aarbechtsemplacementer, fir eenzel a fir a Gruppen ze schaffen; e Beräich fir Eltere mat Kanner, an och eng Cafeteria.

Eng Evolutioun vun der Demande, déi zesummenhängt mat der Entwécklung vun eiser Bevölkerung an och vum Bildungsniveau, ass a Betruecht gezu ginn. D'Entwécklung vum Bestand vun de Fongen ass no engem Schlëssel, deen och am Ausland ugewannt gëtt, berechent ginn.

Duerch dat rasant Uklamme vun den digitalen Dossierer ass et natierlech am Moment ganz schwieereg anzuschätzen, wéi vill Plaz ee laangfristeg fir de Stockage brauch. Et wier allerdéngs sécherlech e Feeler dovun auszegoen, datt et zu engem allgemenge Réckgang vu Pabeierpublikatiounen géif kommen. Momentan ass et jo esou, datt obschonn déi digital Publikatiounen staark wuessen, och d'Publikatiounen op Pabeier nach klammen. Souwisou gehéiert et zu den obligatoresche Missiounen vun enger Nationalbibliothéik, d'Printmedien a méi engem grouss Mooss nach méi laang ze konservéieren, wéi dat fir aner Bibliothéiken de Fall ass.

Aus dësem Grond ass och d'Sécherheet vun de Kollektiounen, a besonnesch d'Luxemburgensia, eng vun de Prioritéiten beim Ausschaffe vum Programm a vun der Architektur vun der neier BNL. Am neie Gebai gëtt grouss Wäert op den direkten Accès zu de Bicher geluecht, gradesou wéi zu den audiovisuellen Toun- an digitalen Dokumenter.

Eng vun den Ambitiounen ass et, eng sougenannte Wohlfühlbibliothéik ze schafen. Dat heescht eng Bibliothéik, wou de Client a senger Fräizäit gären hikénnt, fir sech beim Liese weiderzubilden, sech mat aneren auszutauschen an Neies ze entdecken.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Basissiddi hannert dësem Projet ass e funktionnell a representativ Gebai ze schafen, dat qualitativ héichwäerteg ass a puncto Confort an Energieeffizienz. Et soll ganz flexibel aménagéiert kënnen ginn, fir eng einfach an effikass Exploitation ze erméiglechen. Et sinn dofir innovativ Léisunge gesicht ginn, fir déi architektoneschen an technesch Choixen ze maachen.

Wat d'Architektur selwer ugeet, do wäert ech probéieren, an e puer Wierder ze erklären, wat ee sech awer vill besser op engem Plang ukucke kann. Aus dësem Grond verweisen ech op d'Pläng, esou wéi se um Projet de loi drunhän-

ken. Da kënnst Der Iech e bessert Bild iwwert déi nei Bibliothéik maachen.

D'Entréesfassad, déi a Richtung Avenue Kennedy orientéiert ass, ass duerchsichteg a representativ. Et soll e scho vu Wäitem erkennen, datt et sech ëm d'Gebai vun der Nationalbibliothéik handelt.

Wat d'Gebai selwer ugeet, esou kann een dräi raimlech Zonen ënnerscheiden: d'Entréeszon mat engem oppene Forum iwwer zwee Stäck; dann d'Mëttelzon mat Consultationsterrassen, déi sech no baussen opmaachen duerch eng Fassad aus Glas, déi op eng Gréngzon nördlech vum Gebai orientéiert ass; dann d'Zone Magasin Akropolis mat fënnf Stäck fir de Stockage vun de Kollektiounen an de Fongen, dovunner dräi ënnerdeg. An dodriwwer kënnst dann um Niveau 3 dee grouss Liessall.

De Bauprogramm, dee refléiert déi funktionell Organisatioun vun der Nationalbibliothéik, déi sech a siwe Secteuren opdeelt. Déi siwe Secteure sinn:

Éischtens emol, den Accueil, dat heescht de Foyer, d'Cafeteria, d'Boutique, d'Konferenz- a Formationssäll, Raim fir Ausstellungen. Dësen Accueil huet eng Gesamtfäch vun 2.220 m².

Zweetens, de Beräich fir d'Consultation vun de Bicher an Dokumenter mat 6.332 m².

Dann drëttens, d'Magasin, wéi gesot op fënnf Stäck, fir de Stockage vun den Dokumenter. Dat sinn 11.800 m².

Véiertens, den interne Service mat allen Aktivitéit fir d'Veraarbechtung vun den Dokumenter an de Kollektiounen op 1.772 m².

Fënneftens, den administrative Beräich op 508 m².

Sechstens, de Logistikberäich op 907 m², an da sinn nach 490 m² virgesi fir den Institut grand-ducal an d'Société préhistorique.

Domadder komme mer dann op en Total vu 24.029 m² Notzfäch. Also eng grouss Fläch, déi hei zur Verfügung steet. A sollt et emol eng Kéier néideg sinn, fir d'BNL ze vergrësseren, da kann een dat a Richtung Gréngzon laanscht de Boulevard Konrad Adenauer maachen.

Ech invitéieren Iech och alleguer, a mengem schrëftleche Rapport nozeliesen, op wéi eng flott a wéi eng effikass Aart a Weis d'Bicher transportéiert ginn an da mat engem Lift an engem Monte-charge dispatcht ginn. Dëse sophisticateden Transportsystem huet eng duerchschnëttlech Capacitéit vu 500 bis souguer 1.000 Dokumenter pro Dag.

Erlaabt mer nach e puer Wuert zum energetesche Konzept vun der neier BNL. Et handelt sech ëm en extrem energieeffizient Konzept, dat op enger héich qualitativer Enveloppe, enger effikasser Thermik vun der Struktur vum Gebai baséiert. Doduerch ginn et kuerz Phase vun Erhëtzung am Wanter, vun Ofkillung am Summer, an duerno laang Phasen, wou keng zousätzlech Energie muss genotzt ginn. D'Sonnlicht spillt och eng grouss Roll, wann et drëm geet, d'Gebai opzehëtzen.

Doniewent gëtt och op erneierbar Energien zréckgegraff: Wärmetausch a Kollektoren am Buedem, Reewaasseropfänken. An da ginn och souwäit wéi méiglech d'Wärmequellen am Gebai selwer genotzt, fir ze hëtzen, wéi zum Beispill d'Wäermt, déi vun de Computerserveren ausgestrahlt gëtt. Et ass also hei konsequent probéiert ginn, den CO₂-Verbrauch, souwäit wéi et geet, erfzesetzen an dobäi ass op innovativ, mä ganz einfach an natierlech Methoden zréckgegraff ginn.

Déi nei BNL kritt och eng ganz modern Brandschutzanlag, fir fir eng beschränkt Sécherheet, souwuel fir d'Clienten an d'Personal wéi och fir d'Bicher an d'Dokumenter, ze garantéieren.

Bei esou engem grousser Projet ass natierlech de Finanzvolet vun enger gewëssener Envergnung. Ech hu schonn drop higewisen, datt de Gesamtkäschtepunkt sech op 112.171.000 Euro beleeft. Hei sinn awer dräi Milliounen fir Imprévuë mat abegraff. Déi järelech Ënnerhalts- a Fonctionnementskäschte wäerten zirka 7.293.000 Euro bedroen. Wann dat neit Gebai vun der BNL och bis ageriicht ass, gëtt en zousätzleche Besoin u Personal néideg, wat nei Käschte vu ronn 1.060.000 Euro pro Jahr mat sech bréngt.

Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, well dëst e wichtige Projet ass, hu mer eis an der Kommissioun vun der nohalteger Entwécklung an den Infrastrukturen ausgiebig domat auserneegesat. A well de Volet Organisatioun, Missioun an Aktivitéit vun der BNL schwéier vum Bauprojet selwer ze trennen ass,

hate mer och eng Réunioun mat der zoustänneger Kulturkommissioun. Et versteet een d'Konzept vum Gebai am beschten, wann een och d'Missioun vun der BNL mat a Betruecht zitt.

E puer zousätzlech Informatiounen oder Diskussionspunkten aus der Kommissioun erausgepickt: D'Käschte vun der Transformatioun vum Bâtiment Robert Schuman hätte sech 2004 op ronn 150 Milliounen Euro belaf. D'Käschte vum aktuelle Projet si staark reduzéiert ginn op 212 Milliounen. Et muss een awer och wëssen, datt de Bauprogramm ëm ronn 20% reduzéiert ginn ass par rapport zu deem deemoolege Programm.

De Bau vum neie Gebai soll 2017 fäerdeg sinn. Den Ëmzug an dat neit Gebai, dee muss awer an Etappe geschéien, esou datt d'Diere vun der BNL wäerten 2018 opgoen.

Et ass nach keng Décisioun geholl ginn, wéi déi véier Siten, déi momentan vun der BNL besat sinn, solle genotzt ginn. An eis Madame Kulturminister huet sech och bereet erkläert, eng méi profund Analys ze maachen, ob et sënnvoll wier, en Établissement public Bibliothèque nationale ze schafen oder net.

Här President, ofschléissend nach e Wuert zum Avis vum Statsrot. Déi héich Kierperschaft ass absolut averstane mam Projet de loi. Si huet just insistéiert, datt am Artikel iwwert d'Dépenses eng Formulatioun erausgestrach gëtt, déi net kompatibel ass mam Artikel 99 vun der Verfassung. D'Kommissioun ass dëser Opfuerderung nokomm.

An doniewent huet de Statsrot virgeschloen, mat dem virleiende Gesetzprojet explizit och d'Gesetz vum 20. Juli 1998 iwwert de Bau vun enger Annex vun der BNL um Kierchbiereg ze abrogéieren. Och hei ass d'Kommissioun mat der Propos vum Statsrot averstanen.

Also, no ville Jore vun Diskussioun, vu villem Hin an Hier kritt d'BNL elo endlech en neit Gebai, dat hire Missioun gerecht gëtt an dat der Nationalbibliothéik nei Perspektiven opmécht. Dofir bieden ech Iech alleguer, dëse Projet ze stëmmen.

An ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Rapporteur. Als éischt Riednerin ass d'Madame Martine Mergen agedroen. Madame Mergen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **Mme Martine Mergen (CSV).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären: „Schockéier deng Elteren, lies e Buch.“ Dat ass den Numm vun engem vill besichten Internetforum, deem haaptsächlech d'Jugend usprécht. Dëse Spontisproch zitt sech wéi e roude Fuedem duerch d'Essenz an duerch eng... pardon, iwwer eng ganz Rei Joren duerch d'Diskussioun ëm déi nei Nationalbibliothéik. Nämlech dass Liesen trotz den neie Medien net un Intérêt a Wichtegkeet verluer huet.

A wann ee Curricula vitæ liest, déi een esou ze liese kritt oder zougesechekt kritt, da weess een och, dass liese vun enger ganz grousser Majoritéit vu Leit nach ëmmer eng wichteg Fräizäitbeschäftigung ass. Dat grad an och am Zesummespill mat de neie Medien, sou wéi och de Succès vun esou Konzepter aus dem Ausland beleefen an och net zulescht den neie Konzept vun der Stater Bibliothéik.

Dass déi nei Bibliothéik... Dass den Neibau vun der Nationalbibliothéik e Must war, ass bekannt a gëtt och net ëmstridden. Mir ware mat der Kulturkommissioun net nëmmen d'Gebai vum Ale Kolléisch um Boulevard Roosevelt besichen, mä och d'Annexen, a konnten eis e Bild maachen, a wat fir fierchterleche Konditiounen d'Mataarbechter geschafft hunn an ënner wat fir Ëmstänn déi Schätz, déi si verwalten, ënnerbruecht waren.

De Verglach mat dem Statslabo läit hei no, wou jo eng Léisung fonnt gouf, esou wéi leider och de Verglach mat der Administratioun vun de Statsarchiven, fir déi ebenfalls an den nächste Joren onbedéngt misst eng Léisung fonnt ginn. Mä ech hunn do vollt Vertrauen an eis Kulturministerin, dass dës Administratioun, déi och e wichtige vun eise Patrimoine gëréiert, deemnächst op de Leescht geholl gëtt. Et kéint ee sech zum Beispill och ganz gutt virstellen, datt et méiglech wier duerch Synergie mat der neier Nationalbibliothéik eng Rei vun Double-emploien mat den Archiven ze vermeiden.

Déi grouss Chance, déi mer haut hunn, ass ganz sécher déi, ee Bau ze erlaben, deem déi ganz Nationalbibliothéik op engem Site zesummebréngt. D'Madame Polfer hat an hirem Interview op Chamber-TV gemengt, et wier schued, dass de Kierchbiereg eigentlech dezentral geleeë wier an der Stad an dass een als Stater Politiker d'Bibliothéik besser am Zentrum vun der Stad gesinn hätt.

Mä ofgesi vum Fait, datt et esou eng Plaz am Zentrum vun der Stad net gëtt, eng Plaz, déi wéi op der grénger Wiss, wéi et elo leeft, esou e Gebai géif erlaben, dat sämtlech Missiounen an Inhalter ënner engem Daach vereenege géif, wat Tabula rasa mécht mat deem ganze Getäsels vun den Annexen. A wann et en dat gi wier, esou e Site, dann hätten déi Gemengeresponsabel e jo kéinte scho säit Jore proposéieren. Mir hate jo eng Diskussioun, déi iwwer zéng Joer gedauert huet.

Ofgesinn dovun, fannen ech et awer pour le moins komesch, dass d'Gemeng Lëtzebuerg de Kierchbiereg fir dezentral hält. Schliesslech ass de Quartier Kierchbiereg mat senger schéine Gebaier, mat de Muséen...

► **Mme Lydie Polfer (DP).**- Madame Mergen, entweder Dir hutt net nogelauscht oder et huet een Iech falsch ënnerriicht. Ech hunn dat do net an de Mond geholl, well mäi Choix, dee war um Kierchbiereg, an zwar bei der Philharmonie. Dat ass also net en aner. Do huet een Iech falsch ënnerriicht.

► **Mme Martine Mergen (CSV).**- Also e bësse manner zentral.

(Interruption)

► **M. le Président.**- Esou, elo huet ganz eleng d'Madame Mergen d'Wuert.

► **Mme Martine Mergen (CSV).**- Bon. Jiddfalls ass de Kierchbiereg an onsen Aen e Fleuron vun onser Stad an e gëtt och a sämtlechen Touristebroschüren als dat erausgeschilt. De Kierchbiereg ass och mat sengen europäeschen an internationalen Institutioone wéi geschafen dofir, d'Verbindung ze maachen tëscht europäeschen an nationale Vergaangenheeten.

De Kierchbiereg ass a voller Entwécklung a wäert mat dem Bevölkerungszouwuess, mat der Diversifikatioun vun der Fräizäit- a Geschäftswelt, déi ze erwaarden ass, mat enger besserer Accessibilitéit, wou de Bauteminister jo och dru schafft zesumme mat de Gemengeverantwortlechen, et och iergendwa verdéngen, vum Knuedler aus gedanklech an d'Stad integréiert ze sinn. Wann de Kierchbiereg net attraktiv wier - an en ass et! -, da géife weder de Geschäftszentrum, nach de Kinoszentrum, nach de Sportszentrum dee Succès hunn, dee se hunn.

Mä fir awer nach ee Moment bei der Sitendiskussioun ze bleiwen. Domadder war et net geden. D'ACEL, d'Associatioun vun de Studenten, huet an engem Communiqué gefuerdert, dass een dës Nationalbibliothéik dach hätt sollen op d'Uni Belval setzen. Do wier et da méi kamoud fir Studenten a Proffen, hir Etüden a Recherchen do ze maachen. Dat zeugt onser Meinung no vun engem bedauerlechen Egoismus, well ech wëll hei ganz däitlech un d'Adress vun der ACEL an och un déi vläicht vum Här Adam soen, deem an engem Interview eng ähnlech Meinung zum Ausdrock bruecht huet, dass d'Nationalbibliothéik net eleng fir d'„Uni Lu“ geduecht ass, mä fir déi ganz Bevölkerung vum ganze Land.

Si huet eben net nëmmen d'Missioun vun enger Fuerschungsbibliothéik, mä soll a muss och hir aner Missiounen kënnen erfüllen. Dës Missiounen si scho vum Rapporteur belicht ginn. Ech wëll awer just nach déi eng oder déi aner usprechen, well si hunn net... jiddweree fir sech hu se all eng grouss Bedeutung, mä wichtig ass, dass se alleguer wichtige sinn. A si hanken zesummen.

Esou soll weiderhin d'Nationalbibliothéik hir Missioun als Lecture- a Locatiounsbibliothéik behalen. Déi nei Strukturen erlaben dat. Si si méi convivial. An et ass och proposéiert, fir d'Öffnungszäite vun der Bibliothéik ze verlängeren.

Si soll weiderhin de Patrimoine littéraire vun onsem Land verwalten. Och dat erlaben déi nei Strukturen vill besser. Si ass domadder e Symbol vun nationaler Identitéit a vu Souveränitéit a gehéiert onser Opfaassung no, esou wéi dat bei all onsen Nopeschlänner och de Fall ass, an d'Haaptstad.

Si ass och Tête de réseau. Si huet eng national Missioun och hei ze erfüllen. Si gëréiert déi elektronesch Publikatiounen, déi se kofinanzéiert mat der „Uni Lu“ an de Centres de recherche publics. Si gëréiert net nëmmen de Bicherbus, deem ernimmt gëtt, mä si féiert an hirem Réseau och déi ënnerschiddlech Bibliothéiken zesummen: d'Schoulbibliothéiken - zum Beispill, d'Bibliothéik vu menger aler Schoul, dem Kolléisch, war eng vun deenen éischte Schoulbibliothéiken, déi an dësem Réseau waren -, d'Kulturinstituten, d'Gemengebibliothéiken, d'Bibliothéik vun der Zentralbank, d'Commission des droits de l'Homme. An och de Mouvement écologique ass interesséiert un enger Zesummenaarbecht mat där neier Bibliothéik, déi den Neibau vun hirer Zentral am Pafendall wäert erlaben.

Alles an allem sinn et ongeféier 40 Memberen, déi vum Réseau profitéieren an déi op déi Aart

a Weis der ganzer Populatioun vun onsem Land eng Offer kënnen bréngen, déi se an deenen eenzelne kleng Strukturen sécher net hätten.

Schliesslech bleift ze soen, dass d'Universitéit zwar zwou Fakultéiten op Belval kritt, mä dass eng dovunner, a sécher net déi mat deem mannste Rayonnement, an der Stad wäert bleiwen. Pour rappel.

D'CSV-Fraktioun wäert also mat grousser Begeeschterung dësem Projet zoustëmmen, deem seng Realiséierung sécher net zulescht duerch den Engagement vun der Kulturministerin a vun der Direktioun an dem Personal vun der Nationalbibliothéik erfollegt gëtt. Domadder wëll ech awer net de Mérite vum Bauteministère a Fro stellen. De Projet ass mat exemplarescher Vitesse duerch d'Prozedure vun de Kolleegen an der Bautekommissioun gaangen.

Ech wëll nach e Message vun engem Frënd vu mer bréngen, deem an der Nationalbibliothéik schafft. E schafft do säit 21 Joer, an e kritt säit 18 Joer versprach, dass se geschwë géife plëneren. An en hofft, dass et dës Kéier klappt. Domadder wëll ech nach den Accord vun der CSV-Fraktioun bréngen.

Ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci der Madame Mergen. Als nächst Riednerin ass d'Madame Lydie Polfer agedroen. Madame Polfer, Dir hutt d'Wuert.

► **Mme Lydie Polfer (DP).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, fir d'Alleréischte wëll ech dem Rapporteur Merci soe fir säi ganz interessanten a ganz ausféierleche Bericht zu dësem Projet, souwuel dee schrëftleche wéi och dee mündlechen. Dat erlaabt ons am Fong wierklech, net méi an den Detail, souwuel vun der Virgeschicht ze goen, där laanger, an déi gutt Zesummenaarbecht.

Dat gëtt besonnesch an deem schrëftleche Rapport wierklech ausdrécklech ënnerstrach. An ech wëll do nëmmen hiweisen, an dat och nach eng Kéier ënnersträichen, datt d'Stater Bibliothéik déi beschte Relatiounen mat der Nationalbibliothéik ënnerhält an datt déi Opdeelung am Fong vun den Aufgaben zënter laange Joren zesummen ofgeschwat ass. An ech wënsche mer och, datt déi gutt Zesummenaarbecht och nach laang esou blift.

Dir Dammen an Dir Hären, et wäerten elo gläich 20 Joer hier sinn, wéi mer et gehéiert hunn, datt fir d'éischte Kéier festgestallt gouf, datt déi aktuell Raimleckeete vun der Nationalbibliothéik ze kleng géife ginn. Et huet ee missen op Annexen zréckgräifen, fir deem ëmmer méi grouss Volumen u Stockage ënnerzekréien. An ënnert de Plazproblemer an den Nodeeler vun deem aktuelle Gebai hunn d'Aarbechtsbedéngunge vun de Leit ganz besonnesch geliden.

Awer och d'Bicher hu missen zum Deel ënner ganz schlechte Bedéngunge stockéiert ginn. Zoustänn, déi ee sech an engem Land wéi Lëtzebuerg eigentlech net hätt kënnen esou virstellen. D'Mataarbechter schwätzen dervun, datt ganz wäertvoll Fongen um Späicher stinn a Banannekëschten, datt se do stockéiert ginn an datt net genuch Personal do ass, fir se och nëmmen ze répertoriieren.

Derbäi kënnst awer och, datt d'Missioun vun enger Bibliothéik sech am Laf vum leschte Jorzéngt ausgebreet hunn. Do denken ech zum Beispill un d'Konsequenze vun der sougenannter Révolution numérique, déi de Bibliothéiken eng ganz aner Aarbechtsopdeelung opzwéngt. An och sinn d'Erwaardunge vum Public immens gewuess. An all deem soll eben déi nei Nationalbibliothéik gerecht ginn.

D'Noutwendegkeet also vun neie Raimleckeete steet hei guer net zur Fro. A well sech dëse Projet elo schonn iwwer esou vill Joren hincitt an elo endlech ee Projet um Dësch läit, wëll ech och direkt ënnersträichen, fir datt et kee Suspense méi gëtt: D'Demokratesch Partei wäert fir dëse Projet stëmmen.

(Interruptions)

Awer net ouni Bedenken.

► **Plusieurs voix.**- Aahhh.

► **Mme Lydie Polfer (DP).**- An déi, déi an der Kommissioun waren, déi kenne se jo och schonn. Ech wëll se awer dofir hei nach eng Kéier soen. Eis Bedenken, déi sinn effektiv... déi bedrinn de Site. An zwar weinst dem Site, op deem déi nei Nationalbibliothéik soll gebaut ginn, hu mir echt Bedenken.

Wéi den Här Rapporteur et scho gesot huet, ass also dee Site vum Bricherhaff, uewen um Kierchbiereg um Eck vun der Avenue Kennedy an dem Boulevard Adenauer. An de Projet de loi, dee

seet eng Rei Avantagé vun deem Site, wann dann och emol eng Kéier den Tram do wier, wat d'Accessibilitéit ubelaangt.

Fir mech gëllt een...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Wéi laang dauert et?

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- Fir mech gëllt effektiv een Advantage, an dat ass deen, datt en direkt disponibel ass. Dat ass effektiv en Advantage vun deem Site op eng Rei anerer. Mä, mä...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Hutt Der wëlle, d'Bibliothéik do ze bauen?

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- Mä de Bricherhaff ass awer - an ech soen et ganz kloer -, fir mech net de premier Choix. De Site u sech vun enger Bibliothéik spillt nämlech eng ganz, ganz grouss Roll fir de Succès vun enger Bibliothéik, sief dat eng Gemeindebibliothéik oder sief dat eben eng Stadbibliothéik.

An ech géif do, wéi ech et effektiv op Chamber-TV scho gesot hunn, d'Beispill vun der Bibliothéik vun der Stad Lëtzebuerg..., déi jo virun e puer Joer vun dem zweete Stack um Aldringen op d'Place d'Armes geplënnert ass an de Cité a wou d'Besucherzuelen enorm - awer wierklech enorm - an d'Luucht gaange sinn. Wa mer fréier esou eng 80 Visiteure pro Dag haten, da si mer haut bei op engem normale Schaffdag zwësche 400 a 500 - dat ass also scho fënnemol méi -, an de Weekend, samsdes, komme mer gäre bis op 1.000. Dat ass also bal méi wéi eng zéngmol méi.

An dat eben duerch e Site, deen zentral geleë ass, deen net nëmmen direkt accessibel ass, mä wou eben einfach sech e grouss gesellschaftlecht Liewe ronderëm och entwéckelt. Ech wollt dat hei nach eng Kéier kloer ënnersträichen, well dat e bëssen aneschtters duergestallt ginn ass.

De Site ass also scho ganz wichteg. E puer sinn der duerchgekuckt ginn. Bon, datt de Site beim Parvis, d'Ënnerbuddle vum dem Parvis vun der Cathedral net deen ideale Site war a ganz schwéier an och ganz deier gewiescht wier, och dat steet net zur Fro. Mä et ass vun engem anere Site geschwat ginn an engem anere Projet, an zwar deen och um Kierchbiereg - Madame Mergen, um Kierchbiereg -, wou mer 2003 - do war ech nach méi no mat den Aarbechten an der Regierung befaasst -, 2003 war do een Architektenconcours organiséiert ginn, fir d'Nationalbibliothéik um Terrain vum Schuman-Gebai ze bauen. Dat heescht also an direkter Proximitéit, souwuel vun der Philharmonie, wéi eben och dem Mudam.

Et läit jo op der Hand, datt sech duerch esou eng Konzentratioun vun dräi grouss kulturellen Institutiounen sech ganz einfach Synergien net nëmmen opgedrängt hätten, mä offréiert hätten. An déi hätte fir déi dräi Haiser nëmme kënne positiv sinn. Et ass wouer, datt dee Projet dunn ausgesat ginn ass herno, fir d'Éischt aus finanziellen Ursachen, duerno well gesot ginn ass, de Schuman wier nach net disponibel, et wieren do nach Sektione vum dem Parlament dran.

Mä ech wëll dat hei nach eng Kéier soen: Et deet mir leed, datt dee Projet effektiv fale gelooss ginn ass. An den Här Boden huet selwer schonn drop geäntwert: E war effektiv méi deier, dee Projet, mä e war och méi grouss. Et ass also souwisou um Programm gefréckelt ginn. An et hätt een och kënne un deem nach schaffen, fir de Präis erofzedeieren. Dat ass dat, wat ech op Chamber-TV gesot hunn a wat ech hei wollt nach eng Kéier ënnermaueren.

Ech wëlt d'ailleurs och froen an deem Kontext - et ass opgeworf gi vu menger Virriednerin -: Wéi ass dann do, wéi gëtt déi Kollaboratioun, déi sech, wéi gesot, ugebueden hätt op dem ënneschte Kierchbiereg mat der Philharmonie a mat dem Mudam? Wéi leeft déi Kollaboratioun elo mat deenen zwou... also mat der Unisbibliothéik eben zu Belval? Mä do wäert d'Madame Minister eis bestëmmt drop äntwerten.

Mä da war nach en anere Site. Vun engem anere Site war geschwat ginn. An zwar 2010, den Här Minister wäert sech vläicht dorun erënnern, an der Kommissioun vum Développement durable, wou geschwat ginn ass iwwert de finanzielle Suivi vu groussen Infrastrukturprojeten, do ass op d'Villa Louvigny higewise ginn. An et ass souguer gesot ginn an et ass versprach ginn, et géif eng Faisabilitéitsetüd an d'Weeër geleet ginn, fir eben ze kucken, ob dat eng Alternativ wier.

Mir hunn dovun awer net méi héiere schwätzen. Och dat wier effektiv en extrem, net nëmmen eng zentral Plaz gewiescht, mä wou ee sech also - do huet d'Imaginatioun elo guer keng Grenze méi - wonnerbar Saache hätt kënne virstellen: mam Buch, ronderëm d'Buch am Park. Mä ech sinn... Wann ech den Här Minister kucken, da wäerte mer doriwwer nach méi Donnéeën herno a sengem Exposé kréien.

Sou! Nun ass et awer esou wäit. D'Bibliothéik soll eben op de Kierchbiereg kommen. An ech wollt awer och nach d'Madame Kulturminister froen: Ass éieren oder ass eng Etüd gemaach ginn oder eng Émfro, wéi d'Usagere vun der Nationalbibliothéik zu esou engem geplangten Émzuch stinn? Ass déi am Virfeld gemaach ginn? Et ass nëmmen eng Fro.

Bon, een Argument, wat ëmmer nees an der Diskussioun ëm d'Nationalbibliothéik opkënn, ass dat vun der Digitaliséierung, vun de Medien a vum Internet. Et gëtt gefrot: Wie brauch dann haut nach eng Bibliothéik, wann ech jo alles vun doheem aus iwwert den Internet ka sichen? Huet vläicht d'Zäitalter vum Internet eng Bibliothéik net ganz einfach iwwerflësseg gemaach?

An do ass awer meng Äntwert an ons Äntwert vun der Demokratescher Partei ganz kloer. An déi ass: Neen. D'Nationalbibliothéik huet eng villsäiteg Daseinsberechtigung. Mir hunn d'Fonds anciens, wou d'Nationalbibliothéik derzou bäidréit, eise Patrimoine culturel ze ënnerhalen. An datselwecht gëllt fir d'Luxemburgensia, wou d'Nationalbibliothéik all déi Publikatiounen dokumentéiert an der Öffentlechkeet zur Verfügung stellt.

D'Nationalbibliothéik ass dofir wéi eng Mémoire vun onsem Land, déi mer fleege mussen, well et ass ganz einfach e wichtigen Deel vun onser Identitéit.

An dann ass d'Nationalbibliothéik awer och eng modern Maison du savoir, déi am 21. Jorhonnert ukomm ass. Vill spezialiséiert an deier Abonnementer vu Fachzäitschrëfte kënne an der Nationalbibliothéik zum Deel iwwert digital Medië consultéiert ginn. An ouni dës Offerte - dat ass ganz kloer - géife mer den Uschloss un d'Wëssengesellschaft ganz sécher verléieren.

Mä, an de Rapporteur huet et och gesot, d'Nationalbibliothéik ass awer och do, wou d'Mammen hir Kanner mathuelen, fir hinnen hir éischt Geschichte virzeliesen.

► **Une voix**.- An d'Pappen! D'Pappen och.

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- An natierlech. An natierlech. An déi zwee zesummen nach besser.

► **La même voix**.- Nach besser.

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- An et ass och do, wou d'Schüler an d'Studenten hikommen, fir ze léieren, a wou se den Internet solle kënne benotzen oder Recherchë maachen. Wat ëmmer méi verschidden Nationalitéiten d'ailleurs hei zu Lëtzebuerg liewen, wat d'Nationalbibliothéik ëmmer méi wichteg gëtt, well eng Bibliothéik dréit nun einfach zur Kohäsion bäi, ënnerstëtzt souwuel déi lëtzebuergesch Kultur a Sprooch wéi all déi aner Sproochen a Kulturen, déi hei zu Lëtzebuerg zesumme vertruede sinn, a Gott sei Dank nach op eng harmonesch Aart a Weis zesummeliewen.

An eng Bibliothéik ze goen, bedeit fir jiddweren eppes aneschtens. Mä de Rôle an d'Bedeutung vun enger Nationalbibliothéik ass do d'uerjer an deene vergaangene Joren ëmmer méi wichteg ginn, jo, ganz besonnesch hei zu Lëtzebuerg.

Dir Dammen an Dir Hären, wéinst all dese Grënn spillt eng Bibliothéik eng immens wichtigen Roll an enger Gesellschaft, an enger Kultur vun engem Land. A bei deemem Projet stounge mir - ech hunn et am Ufank ugedeit - virun engem richtigen Dilemma, well mir an enger Situatioun sinn, wéi se weider ganz sécher net ka weiderbestoen.

D'Nationalbibliothéik brauch - mir sinn eis et bewosst - dréngend nei Raimlechkeeten. D'Bicher sollen esou séier wéi méiglech weider adequat stockéiert kënne ginn. Déi nei Nationalbibliothéik soll och sengem Personal de beschte Kader bidden an der Demande vun den Utilisateuren gerecht ginn.

Datt dës Wohlfühlbibliothéik, wéi et och am Projet beschriwwen gëtt, datt dese Projet deem gerecht gëtt, steet och net zur Debat. An an deem Sënn ass ons Zoustëmmung als Jo fir d'Weiderbestoe vum lëtzebuergesche Patrimoine culturel ze verstoen, awer och als Merci fir deen onermiddlechen Asaz vun der Directorate, der Madame Monique Kuffer, an all... Kieffer, an all hire Mataarbechter, déi oft a laang ënner schwierege Konditiounen elo hu misse schaffen, mä - an dat bleift - mat awer deem ongudde Gefill, datt de Site net deen éischte Choix ass.

Ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci der Madame Polfer. Als nächste Riedner ass den Här Fayot agedroen. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Ben Fayot** (LSAP).- Här President, dëst ass d'Lëtzeburger grande Bibliothèque, déi éischt, déi de Lëtzeburger Stat a senger gan-

zer Geschichte baut. Ech fannen de Werdegang vun de Lokaler vun der Nationalbibliothéik zu Lëtzebuerg symptomatesch fir d'Entwécklung vun onsem Land.

Fir d'Éischt war d'Bibliothéik, oder si huet deemools emol net esou geheescht, an engem Schloss vum Athénée vu 1798 un.

Duerno war se an enger fréierer Bank um Boulevard Royal, och e verstëbsten Lokal. Ech ka mech nach souguer erënnern: Wann d'Leit komm sinn an no engem Roman gefrot hunn, hu se e Koup dohinnergestallt kritt an hu sech daterausgewielt.

An 1973 si se dann an den Ale Kolléisch erëmm. An et wäert 2018, 19 - loosse mer soen 2017, 18 -, sinn, bis se um Kierchbiereg an e Gebai op siwe Stäck mat zwee Sous-solë kënne anzéien.

Dofir ass dese Projet e Meilesteen an der Geschichte vum Bibliothéikswiesen zu Lëtzebuerg an och an der kultureller Geschichte. An ech wëll soen, dass d'Konzeption vun deem Ganzen, vun deem Bau do an och d'Plaz an engem neie Quartier vun der Stad, d'Roll am kulturellen an intellektuelle Liewe vum Land dat zu engem Projet maachen, deen ee mat Begeeschterung muss begreissen.

Ech wëll ee Wuert soen iwwert de Site, dee jo d'Madame Polfer hei kritiséiert huet. Sécher war d'Iddi, et do op den Terrain vun dem Bâtiment Schuman vum Europaparlament ze setzen, an dat ass jo schonn an där Regierung vu 1999 bis 2004, wou d'Madame Polfer Member war, an deem Projet vun dem Bolles+Wilson, ass dat jo konkretiséiert ginn.

Et huet sech awer gewisen, an ech hunn dat 2008 bei menger Interpellatioun kloer ënnersicht, dass dee Bâtiment Schuman nach soubal net fräi géif ginn. Ech ka mech erënnern, dass mer 2009 nach Sécherheets-, Sécurisationsmoossnamen hu misse maache vun Honnerte vun Dausende vun Euro.

An ech froe mech, wat déi Regierung vu 1999 bis 2004 wierklech ënnerholl huet, fir ze wësen, ob een an enger rasonabler Zäit op deen Terrain do kéint bauen. Dat ass menger Usicht no e bëssen eng Illusioun gewiescht, fir do e Projet ze maachen, ouni dass een d'Zoustëmmung oder den Accord vum Europaparlament hat, fir an enger rasonabler Zäit ewechzegoen. Ech kommen iwwregens nach eng Kéier do-robber zrëck.

Dofir sinn ech der Meenung, dass déi Plaz, wou mer déi Bibliothéik do bauen, eng exzellente Plaz ass. Et ass eng Plaz an engem neie Quartier vun der Stad Lëtzebuerg. An et ass e Quartier, deen elo vläicht net vu Kultur strotzt, mä et ass e Quartier, deen extrem lieweg ass, wou et Banke gëtt, wou et den Auchan gëtt, wou et also ganz vill Mënsche gëtt, déi vun enger Bibliothéik kënne ugesprach ginn.

Also, ech verstü wierklech éierlech gesot meng Virriednerin net, dass se esou kritesch mat deem Terrain do ass. D'autant plus, wou et e schéine kompakten Terrain ass, op deen ee kann eng schéi Konstruktioun setzen an deen och nach e bëssen Extensiounsméiglechkeete gëtt. Dat ass meng Meenung zu deem Quartier. Ech kann also der Madame Polfer hir Meenung dozou absolut net deelen, au contraire.

Ech wollt dann och nach soen, Här President, dass elo dat sécher laang gedauert huet, bis mer déi Bibliothéik wäerte kréien: 2017/18. Et ass eigentlech net nozevollzéien, léif Kollegeinnen a Kollegen, firwat dass mer an engem Land, wou an deene leschte Jorzéngten esou enorm vill gebaut ginn ass - ech wëll dat net alles opzielen, mä mir hu jo riseg Investissementen gemaach -, dass do ni Geleeënheet war, fir esou eng geeschteg Infrastruktur ze schafen.

An ech wëll dozou och d'Archiven zielen. Dat ass en anert Instrument, wat indispensable ass fir e Land a fir seng kulturell a geeschteg Entwécklung. Dass mer et och do nach net fäerdegbruecht hunn, an all deene Jorzéngten, wou mer déi Investissementen gemaach hunn, fir eppes Anstännege ze bauen. An ofgesinn dovunner, huet et jo bis 2003 gedauert, bis mer eng Uni zu Lëtzebuerg kruten.

Här President, eng Fro, déi an deem Zesummenhang, säit der Grënnung vun der Uni eng Zäit laang am Raum stoung, war déi vun enger National- an Unisbibliothéik zesummen. Dat ass jo och schonn hei évoquéiert ginn. Dat war 2005, ier décidéiert gouf, d'Uni bal ganz op Belval ze zentraliséieren.

Dass elo niewent der Nationalbibliothéik an der Stad och eng Unisbibliothéik op Belval gebaut gëtt, ass an der Logik vun där Zentralisatioun. Et ass logesch, dass eng Bibliothéik als wichteg Aarbechtsinstrument op d'Uni zougeschnidde gëtt. An déi Unisbibliothéik soll jo véier verspreete Bibliothéike vun der Uni zesummen an engem moderne Bau mat och engem moderne Konzept, wat der Uni ugepasst ass, gebaut ginn.

Déi nei Nationalbibliothéik um Terrain vun der Stad erlaabt et, deen Duercherneen, dee mer elo vun Haaptgebai, Dépöten an Annexen hunn, fir doraus erauszekommen, doduerch Suen ze spueren, Iwwersiicht an Effikassitéit am Service an am Bestand vun den Dokumenter ze kréien. An och derbäi komme jo déi Bibliothéike vun de véier Sektione vum Institut grand-ducal, an och do leie wichteg Bicher-schätz, déi op déi Manéier revaloriséiert kënne ginn.

A mech stéiert et net, léif Kollegeinnen a Kollegen, dass mer dann herno eng grouss Nationalbibliothéik hei an der Stad hunn, an eng anstännege, effikass a gutt ugepasste Bibliothéik op Belval fir d'Uni kréien. Ech mengen net, dass e Land wéi Lëtzebuerg sech muss schummen, fir herno zwou Bibliothéiken ze hunn, eng an der Stad an eng op dem Site vun der Uni. Ech gesinn net, wou do de Problem ass.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Ben Fayot** (LSAP).- Ech mengen och, fir dat ganz kloer ze soen, dass et logesch ass, dass déi nei Nationalbibliothéik als national Institutioun an der Hauptstadt gebaut gëtt. Si mécht d'Koordinatioun vun alle Bibliothéiken aus dem Land, si huet selwer déi gréisst Kollektioun vu Luxemburgensia. Si huet eng Réserve précieuse mat wichtigen Archiven opgebaut. Si gëtt de Site fir de Bicherbus, deen am ganze Land circuléiert. Si ass d'Instrument fir d'Fuerschung, net nëmme fir d'Uni, mä och vun de CRPen an all de Fuerscher, déi et zu Lëtzebuerg gëtt. A si ass doniewent déi gesetzlech Institutioun fir den Dépôt légal, a si ass eng grouss öffentlech Mediathéik.

Dat ass alles an de leschte Jorzéngten opgebaut ginn, ënner oft ganz schwierege Bedéngungen, an et gëtt elo duerch den Neibau méiglech, all déi Services an engem logesch opgebauten Ensemble zesummenzebréngen an dem Publikum ze offréieren. Dat ass also déi Konklusioun, déi ech aus deem Projet zéien.

Här President, de 5. Mee 2010 war fir mech e ganz bedeutenden Datum. Do huet de Statsminister a senger Ried zur Lag vum Land am Numm vun der Regierung kloer an daitlech deklaréiert, déi nei Bibliothèque nationale géif um Kierchbiereg um Terrain beim Bricherhaff gebaut ginn, an en huet och gesot, dass d'Aarbechten 2014, nach an deser Legislatur, ufänke géifen.

Et gëtt seelen esou kloer Aussoe vun enger Regierung, wann et ëm en zukünftige Bau geet, an dat huet dann och derzou gefouert, dass déi kloer Zousoe gehollef hunn, vill Obstakelen ze iwwerwannen. Sécher, et huet vu Mee 2010 bis Mäerz 2013 gedauert, bis mer esou e Projet hei an der Chamber hunn, mä d'Haaptsaach war, dass déi Ausso do war an dass op déi Ausso konnt opgebaut ginn, fir bis zu deemem Gesetz ze kommen.

Ech wëll och drun erënnern, dass déi Ausso deemools vum Premierminister 2010 um Enn vun enger laanger Entstehungsgeschicht war. Et ass schonn un dee Projet vun der Madame Hennicot vun 2003 erënnert ginn, deen den Architektbüro Bolles+Wilson ausgeschafft huet, deen de Concours gewonnen hat, an et ass natierlech deemools an der Diskussioun an der Haaptsaach drëm gaangen, fir sech op de Bâtiment Schuman ze konzentrieren.

Ech hunn ufanks vu menger Interventioun hei scho gesot, dass dat eigentlech schlecht ugepaakt gi war, oder vun Ufank u keng gutt Iddi war, well d'Europaparlament net esou séier géif doerausgoen.

Ech kennen e bëssen d'europäesch Institutiounen, léif Kollegeinnen a Kollegen, an ech weess, wann een do net... An den Här Minister Wiseler huet jo och vill Erfahrung mat deene Leit do, mat sengem Centre européen an all deenen anere Konstruktiounen, déi en amgaangen ass um Kierchbiereg ze maachen, fir ze wëssen, dass et net esou licht ass, do kloer Zousoen ze kréien an och kloer Datumen ze kréien, wann eppes soll fräigemaach ginn, an dat war beim Bâtiment Schuman sécher bis elo nach ni erreecht ginn.

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- Här Fayot, Dir wësst jo awer och, datt d'Europaparlament, wann et aner Lokalitéiten zur Verfügung gestallt kritt hätt, datt dat guer net esou schwéier gewiescht wier, fir déi ze bewegen, an aner, an nei Lokalitéiten ze goen, dass also den Terrain disponibel gewiescht wier.

► **M. Ben Fayot** (LSAP).- Sécher, sécher. Ech weess net, ob dat probéiert ginn ass vun der Regierung, wou Dir dra waart, oder deene Regierungen duerno, mä sécher hunn all déi Regierungen all Kéiers gesot, dass dat héchstwahrscheinlech ze deier géif ginn.

Ech hat dat a menger Interpellatioun 2010 (veuillez lire: 2008) hei gesot, dass et um Kierchbiereg vill Bürosraim géif ginn, wou ee kéint déi Leit logéieren, mä d'Regierung, déi wollt net op dee Wee goen. An ech fanne finalement och, dass et gudd ass, dass se net op dee Wee gaangen ass, well de FUAK, deen hat jo Terrainen, deen huet jo Terrainen, an déi Terrainen, déi de Fonds pour l'urbanisation de Kirchberg huet, dat si jo Terrainen, ech wëll lech dorun erënneren, dat si Felder, fir déi Bauere vum Kierchbiereg an de 60er Joren expropriéiert gi sinn, an déi Terrainen, déi Felder, déi ware geduecht fir öffentlech Bauten. An dofir ass et gudd, wann eng öffentlech Institutioun wéi de FUAK Terrainen um Kierchbiereg huet, dass déi Terrainen dann och fir öffentlech Baute kënnen profitéiert ginn, an dofir, wann ee mam Europaparlament net eens ginn ass, à moins dass een iwwerhaupt net mat em verhandelt huet, fannen ech dat hei gudd, dass mer deen Terrain geholl hunn.

Ech fannen et och gudd, dat wëll ech derbäi soen, dass d'Regierung an der Zwëschenzäit d'Décisioun geholl huet, dass deen Terrain ganz fir d'Nationalbibliothék reservéiert gëtt, souguer wann en elo net ganz verbaut gëtt, well en och dann nach d'Méiglechkeete gëtt fir nach eng kleng Extensioun, wann dat de Fall sollt sinn.

Ech wëll awer och niewent dem Verdéngscht vun der Regierung - et ass jo d'Regierung, déi dat hei virubruecht huet -, wëll ech och de Mérite vun der Direktesch vun der Nationalbibliothék, der Madame Monique Kieffer, ervirhiewen, hiren Asaz, och selbstverständlech dee vun de Leit, déi do schaffen, koom aus der rationaler Virstellung vun deem, wat e modernt Land haut a muer als Bibliothék brauch,...

► **M. le Président.**- Ech bieden lech, dem Här Fayot nozelauschteren!

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- ...engersäits, a vun deene villen Onzoulänglechkeete vun deem heite Gebai, dem sougenannten Ale Kolléisich.

Dat Gebai, wou jo d'Nationalbibliothék 1973 agezunn ass, war vun Ufank un ze kleng. Et huet keng Klímaanlag, fir d'Bicher gudd ze versueren; wéineg Plaz, fir de Publikum ze empfänken. D'Bicher stinn a Këschte jorelaang; d'Leit, déi do schaffen, maachen dat an den onméiglechten Ecker; d'Bestänn sinn a verschidden Dépôten ënner oft schlechte Konditiounen uechtert d'Land ënnerbruecht.

Ech wëll och soen, dass d'Chamber selwer eng Roll gespilt huet, öfters an den 90er a bis haut huet zum Beispill d'Kulturkommissioun d'Nationalbibliothék besicht, ech war selwer e puermol derbäi, an an all Kéier alarmisteschen Rapporté verfaasst.

De Kolleg Claude Adam huet am November 2005 eng Aktualitéitsstonn ugefrot, an um Enn dovunner waren all d'Fraktiounen mat dem Constat averstanen, dass eppes misst geschéien.

Ech hu selwer den 23. Oktober 2008 eng Interpellatioun un d'Regierung gerichtet - e bëssen extraordinär, e Majoritéitsdeputéierten, dee seng Regierung interpelléiert! An et ass natierlech eng Motioun och herno erauskomm, déi eestëmmege vun alle Fraktiounen ugeholl ginn ass, fir eben eng nei Nationalbibliothék ze bauen.

An dozwëschent, dat wëll ech awer och nach soen, ass dann an der Kulturkommissioun iwwert déi aldeegleche Problemer vun der Nationalbibliothék geschwat ginn, vill parlamentaresch Ufroen hunn d'Regierung mat de Fiichtegkeetsproblemer konfrontéiert, déi ganz Kollektiounen beschiedegt hunn, an déi dann opwenneg restauréiert hu misse ginn. Ech mengen, et wär emol interessant erauszefannen, wat dat alles kascht huet.

Här President, mir stëmmen haut kee Prunkbau, mä e funktionellen an architektoneschen schéine Bau. D'Flächen an d'Volumen an d'Parkplaze goufen a laangen an zéie Verhandlungen zwësche Bâtiments publics an dem Kulturministère an de Leit vun der Nationalbibliothék op dat Néidegst festgeluecht. Op dat Néidegst! Well et ass jo Kris, an an der Kris muss jo méiglechst bëlle gebaut ginn.

An deem exzellenten Exposé des motifs ginn d'Eraufuerderunge fir eng Nationalbibliothék an der Wëssensgesellschaft vun haut beschräwen. Et ass och scho gesot ginn, d'Informatik verännert dat ganz Bibliothéikswiesen. Bicher an Zäitschrëfte gi gedréckt oder erschéngen ëmmer méi elektronesch. D'Nationalbibliothék verfügt haut schonns iwwer eng riseg Zuel vun numeriséierten Zeitungskollektiounen a wëssenschaftleche Bicher a Revuen, an des Ent-

wécklung wäert weidergoen an d'öffentlech Bibliothéike vum 21. Jorhonnert radikal verännere.

An eng vun de wichtegsten Ännerunge wäert an dëser Nationalbibliothék sinn den Iwwergang vun enger Bibliothék, an där d'Bicher a Magaséne stinn, zu enger Bibliothék mat offenem Zougang zu de Bicherreien. D'Konzept gesäit d'Bibliothék un als eng Plaz, déi fir d'Leit alleguer op ass, an ech zitieren do den Exposé des motifs: «...un lieu de détente-lecture, de recueillement, de rencontre et d'échange d'idées, de récréation et de découverte intellectuelle.»

Et fënnt een an deem Haus an Zukunft Bicher, Biller, audiovisuell Dokumenter, eng Mediathek, agrabel Säll, fir sech opzehalen an ze schaffen, also e richteg Lieu de vie, an ech mengen, esou wéi de Projet dosteet, ass en e quantitativen an e qualitative Sprong vun enger vun onse wichtigste Kulturinstitutionen.

Här President, wa mer also dee Projet mat Begeeschterung begreissen, da kann ee jo vläicht awer déi eng oder déi aner Fro stellen.

Éischt Fro: Mir bauen also elo eng Nationalbibliothék fir 112 Milliounen, wat jo eng staark Reduktioun vis-à-vis vum ursprüngleche Projet vun 150 Milliounen aus dem Joer 2003 ass. D'Fro stellt sech: Wat ass dobäi u Wichtige fale gelooss ginn? Hoffentlech ass net fale gelooss ginn dee Sutt, deen esou een Institut néideg huet, fir ze ootmen, dat heescht, fir niewent de villen heitegen Aktivitéiten och nach neier am Laf vun den Zäiten unzuegoen.

Zum Beispill: Fir d'Bicher ze versueren, anstänneg opzustellen, alles aus de Këschten ze huelen a Plaz ze hu fir nei Acquisitiounen, ass elo duebel esou vill Fläche an engem Horizont vu 35 Joer bis 2045 virgesinn. Déi Projektioun gouf 2010 gemaach. A wa mer dovun aussinn, dass de Bau 2018 bezuchsfäerdeg wäert sinn, muss ee schonn aacht Joer ofzäien, da bleiwen nach 27 Joer Sutt fir déi Verduebelung. Ob dat duergeet? Bon, dat soen déi nächst Generatiounen ons.

Mä sécher kann een och argumentéieren, dass duerch d'Numérisatioun vill Plaz gespuert gëtt, a jee nodeem, wéi dat sech entwéckelt, kann déi Reserv méi oder manner duergoen. Et bleift awer natierlech e kleng Risque.

Déi zweet Fro ass ähnlech. Mir gesinn d'Plazen an de Liessäll vir: 450. Den Exposé des motifs gëtt zou, dass mer verglach mat ähnlech grouse Bibliothéiken am Ausland relativ wéineg Plaze virgesinn. Dat ass bedauerlech. Nun ass dat awer haut eng wesentlech Charakteristik, fannen ech, vun enger moderner Bibliothék, well duerch d'Mobilitéit schaffen ëmmer méi Leit an de Liessäll an net doheem, ëmmer méi Standardwierker si fräi zougänglech an ëmmer méi schnell sinn all Plaze besat. An haut si jo 40.000 Wierker direkt zougänglech, an der neier Nationalbibliothék sollen et der 300.000 ginn.

An dofir, ech kommen nach eng Kéier drop zrëck, ass ze begreissen, dass den Terrain, deen d'Nationalbibliothék kritt, eng kleng Extensioun erlabe kann, wann dat sech dann als néideg wäert erginn, wéinst de Plazen an de Liessäll an och de Plazen, fir Bicher an aner Saachen opzehuelen.

Déi drëtt Fro ass och eng wichteg Fro, déi elo näischt mat deem Projet direkt ze dinn huet, mä indirekt: Den Neibau bréngt mat sech, dass d'Personal ëm 21...

Ech weess net, ob ech lech steieren...

► **M. le Président.**- Jo, ech bieden lech wierklech, e bëssen nozelauschteren!

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Ech si bal, ech si geschwé fäerdeg.

(Interruptions diverses)

Ech wollt soen, Här President, dass duerch den Neibau d'Personal ëm 21 Unitéite muss opgestockt ginn, fir de Betrib op deem Niveau ze halen, wéi en elo ass. Well wann d'Liessäll méi grouss ginn an d'Öffnungszäite méi laang ginn, muss méi Personal fir den Accueil, d'Hëllef, bei der Recherche a fir d'Surveillance zur Verfügung stoen.

An deem Zesammenhang iwwregens just en Detail, Här President: Et ass eigentlech net ze verstoen, firwat d'Nationalbibliothék net och Studente fir kleng Aarbechten asetze kann, zum Beispill fir ze raumen, wéi dat an der Bibliothék vun der Stad Lëtzebuerg gemaach gëtt.

Virun allem awer wäert an Zukunft méi spezialiséiert Personal fir d'Numérisatioun, de Catalogage an aner informatiséiert Aarbechte gebraucht ginn.

D'Nationalbibliothék ass haut en héich spezialiséierten a sophistiquéierten Betrib, an d'Fro, ob d'Nationalbibliothék en Etablissement public anstatt eng staatlech Verwaltung soll ginn, gouf schonn oft diskutéiert, och an der Kommis-

sion. Den Établissement public géif erlaben, méi einfach un déi Spezialisten erunzekommen, déi mer einfach zu Lëtzebuerg net ëmmer hunn, an dofir, mengen ech, soll d'Chamber an hirer Kulturkommissioun emol seriö mat der Regierung iwwert déi Fro diskutéieren an zu enger politescher Konklusioun kommen.

Dat gesot, Här President, wollt ech selbstverständlech och dem Rapporteur villmools Merci soe fir säin exzellente schrëftlechen a mündleche Rapport. Ech wollt och all deene Leit Merci soen, déi heirunner geschafft hunn, der Regierung selbstverständlech, de Leit vun der Nationalbibliothék.

An ech wollt soen, dass d'LSAP dëse Projet mat vill Begeeschterung wäert stëmmen. A virun allem bieden ech d'Regierung, keng Zäit ze verléieren, fir dass mer ufanks 2014 d'Baggere kënnen gesinn um Kierchbiereg rullen.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Fayot. Als nächst Riednerin ass d'Madame Lorsché agedroen. Madame Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- déi gréng kommen erëm an den Turnsclappen, dat ass scho laang net méi de Fall.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, néierens léiert een d'Kultur vun enger Stad esou séier kennen, wéi an hirer Bibliothék. Dee Saz kënnt net vun der Kulturministesch an e kënnt och net vum Nohaltegkeetsminister, mä vum Heinrich von Kleist an en ass iwwer 200 Joer al. E staamt aus där Zäit, wou d'Bibliothéikswiesen ugefaangen huet, sech massiv weiderzuentwéckelen a méi wéi jee den Uspuch erhewen huet, net nëmmen elitär Kreesser, mä och aner Bevölkerungsschichten, souzesoen all Bevölkerungsschichten unzeschwätzen.

Dat Zil gëtt och mat deem Projet de loi ugestriift. Aus der Nationalbibliothék soll eng sougenannten „Wuelfillbibliothék“ entstoën, en Uert, an deem d'Mënsche sech schonn eleng wéinst der agréabler Atmosphär gären ophalen a gäre begéien.

Nodeems déi Lëtzeburger Bibliothéikskultur der internationaler Entwécklung laang hannendrugelaf ass a jorelaang just un den aktuelle Sitte erëmgepléischtert ginn ass, geet et bei deem Projet awer fir d'Éischt emol drëms, de Mangel u Raimlechkeeten duerch de Bau vun enger neier Infrastruktur ze behiewen. Dat ass elo schonn e puermol ugeklongen, an dat ass och gudd.

Datt déi aktuell Situatioun den Ufuerderunge vun enger moderner Bibliothék net méi gerecht gëtt, ass scho laang gewosst. Scho säit 20 Joer huet den däitschen Expert Rolf Fuhlrott vun engem Zerstéierungsprozess geschwat, deen net méi opzehale wier, wann um Niveau vun de Gebailechkeeten näischt géif geschéien. Et féiert also kee Wee laanscht en neit Gebai, e Gebai, wat et endlech erlaabt, eise Patrimoine culturel dauerhaft ze schützen an nei Weeër am Bibliothéikswiesen anzuschloen.

Aus deem Grond si mir frou, dass no laangem Stillstand endlech Bewegung an d'Spill kënnt. Och wa mir de Choix vum Site, dee leider net ganz no bei der Philharmonie läit, och éischter als zentral geleeën Noutléisung emfanne wéi als territoriale Glécksfall, wäerte mir deem Projet zoustëmmen, mat engem Merci un den Här Boden fir säin interessanten an ausfäerleche Rapport, mat engem Merci awer och un d'Madame Kieffer fir hir Ausdauer an deem kulturelle Marathon.

D'Fro, firwat de Projet vun enger neier Nationalbibliothék eréischt haut konkret gëtt an net scho viru Jore realiséiert ginn ass, ass schnell beäntwert. Et brauch een d'Diskussiounen aus der Vergaangenheet nëmmen e wéineg verfollegt ze hunn, fir ze wëssen, wéi holpreg de Parcours vun deem Dossier war.

D'Iddi fir d'Nationalbibliothék mat der Universitätsbibliothék ze verbannen, stoung laang am Raum an huet fir vill Polemik gesuergt, mat onverkennbaren Divergenzen tëschent den implizierten Acteuren. Déi ëmstridde Fro, ob eng gemeinsam oder zwou getrennten Infrastruktur sollten entstoën, huet och en Afloss gehat op d'Décisiounen vun der Regierung, an deem Sënn, dass laang Zäit iwwerhaupt keng Décisioun geholl ginn ass, nodeems och de Site vun Esch/Belval an d'Gespréich koom.

Fir net direkt op d'Nues ze falen, sinn d'Koalitionsparteien am Regierungsprogramm vun 2009-2014 zimlech zrëckhalend bliwwen. Wat awer festgehale gouf, war, dass d'Nationalbibliothék och de Statut vun der Universitätsbibliothék ka kréien, dëst well déi zwou Institutionen gemeinsam Funktiounen hunn a well d'Synergien tëschent der Nationalbibliothék, der Universitätsbibliothék an de Centres de recherche onbedéngt misste verdéift ginn.

Kuerz duerno ass d'Iddi vun där gemeinsamer Bibliothék op Esch/Belval awer nees fale gelooss gi mam Argument, dass et deem Site un der néideger Accessibilitéit géif feelen, wat eigentlech net déi beschten Zensur ass fir e Site, dee vun darselwechter Regierung als Modell fir eng nohalteg Landesplanung an eng nohalteg Mobilitéit duergestallt gëtt.

Nodeems d'Haaptstad - zu Recht vun deenen engen, vläicht zu Onrecht vun deenen aneren - als klore Gewënner aus där Diskussioun ervirgaangen ass an d'Nationalbibliothék definitiv vun der Universitätsbibliothék getrennt wäert bleiwen, besteet an eisen Ae Klärungsbedarf: fir d'Éischt emol an der Fro vun der konkreter Zesummenaarbecht mat regionalen a kommunalen Bibliothéiken, mat anere kulturellen Institutionen, mat de Centres de recherche a virun allem mat der Uni.

E wichtige Schrëtt an déi Richtung ass ënner anere dem Réseau „bibnet“ mat 34 ugeschlossene Bibliothéiken, gradesou wéi déi international Zesummenaarbecht, déi de kulturelle Pluralismus wäert förderen. Dat ass an eisen Aen duerchaus wünschenswäert.

Fir d'Potenzial vun de Synergien awer voll a ganz auszuschöpfen, müssen eiser Meenung no nach aner Efforté gemaach ginn, net nëmmen am Beräich vun der Bündelung vun de finanziellen an informatesch Ressourcen, mä och am Beräich vun de mënschleche Ressourcen, mat engem liewegen a kreativen Austausch vun de Kompetenzen vun de Leit.

Dat geet natierlech net vum selwen. Schliesslech läit Esch/Belval jo net nëmmen e Kasesprong vum Kierchbiereg ewech. Och wann d'Benotzer vun der Bibliothék fréier oder spéider mam Tram op de Kierchbiereg kënnen fueren an déi öffentlech Verbindungen ronderëm d'Stad verbessert ginn,...

► **Une voix.**- Très bien!

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- ...dann heescht dat nach laang net, dass och d'Studenten eemol mam Tram tëschent Esch/Belval an dem Kierchbiereg hin an hier pendele kënnen. Oder iren ech mech do, Här Ministeren? Ech weess et net.

(Interruption)

An deem Sënn war d'Argument vun enger mangelhafter Accessibilitéit vun Esch/Belval net aus der Loft gegräff. Wat an anere Wieder awer och heescht, dass d'Accessibilitéit vun deem Site verbesserungswürdeg ass.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, eng Fro, déi un d'Zesummenaarbecht mat der Uni uknäpft, ass och déi vun der Gestiou vun der Bibliothék. A sengem Rapport weist den Här Boden drop hin, dass d'Madame Ministesch net géint d'Schafung vun engem Établissement public gewiert huet an dass et derwärt wier, fir iwwert déi Fro méi déif gräifend nozedenken.

Datt déi Fro awer op Initiativ vum Kolleg Claude Adam scho virun aacht Joer op dësem Plaz diskutéiert ginn ass a souguer beäntwert gi war, dat steet net am Rapport. Wann ee liest, wat d'Spreecher vun der CSV an der LSAP deemools hei gesot hunn, mengt een haut, et wier een an engem anere Film.

(Interruption)

Während de Spreecher vun der CSV sech vehement, dat war den Här Fred Sonnen, deen huet sech vehement fir eng gudd funktionéierend, vollstänneg a modern National- an Universitätsbibliothék breetgemaach, während deen dat gesot huet, huet mä Virriedner, den Här Ben Fayot, vun alle Säite recht kritt, wéi hie gemengt huet, dass déi nei Nationalbibliothék onbedéngt als Établissement public misst instituéiert ginn. Nëmme da wier et méiglech, méi flexibel mat anere kulturellen Institutionen an CRPen zesummenzeschaffen a Synergien ze schafen.

A schlussendlech konnt och den Här Biltgen als deemoleg Kultur- a Fuerschungsminister sech net virstellen, dass d'Nationalbibliothék anescht kéint funktionéiere wéi als Établissement public. Als direkt Dépendance vum Ministère wier et der Nationalbibliothék nämlech net méiglech, effikass mat der Uni Lëtzebuerg zesummenzeschaffen.

Wuel wëssend, dass nach ëmmer keng kloer Kritären doriwwer opgestallt gi sinn, wéini en Établissement public Sënn mécht a wéini net, a wuel wëssend, dass déi Zort vu Personalitéit juridique schnell zu Ongerechtegkeeten an der Bezuelung vum Personal an domat zu engem schlechten Aarbechtsklima ka féieren, si mir als Gréng net d'office fir d'Schafung vun engem Établissement public. Allerdéngs géif et eis interesséieren, wéi d'Regierung dann elo gedenkt, déi zukünftige Gestiou auszerichten, fir scho beim Start eng maximal Plus-value aus deem héijen Investissement zéien ze kënnen.

Domat sinn ech beim Käschtpunkt. Dat Mannst, wat een dozou ka soen, ass, dass de

Stat sech déi nei Bibliothéik eppes kaschte léisst, esou wéi eng Journalistin dat schonn d'lescht Joer op RTL ausgedréckt huet. Als bëlleg géif ech de Projet jiddefalls net bezeechen. Iwwer 112 Milliounen Euro schonn eleng fir de Bau ouni d'Folgekäschte si kee Pappenstiel. De Präis entsprécht ongeféier deem vun der Philharmonie a läit bal 25 Milliounen iwwert dem ëmstriddene Präis vum Mudam.

„Fir dat, wat mir bauen, sinn 112 Milliounen en normale Präis.“, géift Dir elo soen, Här Minister. An Dir hutt och recht, wann Der behaupt, datt de Käschtepunkt vun de Lycéien an deeneselwechte Proportione läit. Wat dobäi awer vergiess gëtt, ass, datt d'Lat hei am Land trotz steigendem Statsdefizit an unhalender Wirtschaftskris nach ëmmer vill méi héich ugesat ka gi wéi am Ausland, wou beim Bau vun öffentleche Gebaier nach just vun esou héijen Investisementer gedreemt ka ginn.

Fir ofzeschlësse wéilt ech nach just kuerz op den zimlech knapp bemoossenen Espace parents um drëtten Stack agoen, mat der Fro, firwat net och en Espace enfants geplangt ginn ass, an anere Wierder, en Espace, deen de Kanner virbehalen ass a sech un de bewährten auslännesche Modeller vu sougenannte Kannerbibliothéiken inspiréiert.

Léif Kolleginnen a Kollegen, et steet eppes fest: All Kand léiert liesen, mä nëmmen déi wéinegst hu Freed dorun. Souguer an Akademikerkreesser gëtt sech beklot, datt d'Kanner léiwer e Bou ronderëm d'Bicher maachen, wéi datt se se opschloen. De sougenannten „Leseknick“, wéi eis däitsch Noperen de Verloscht vun der Freed um Liesen nennen, huet sech längst op d'Notzung vun de Bibliothéiken ausgewierkt.

Och wann déi Evolutioun net direkt aus de Statistiken ervirgeet, et geet aus enger fundéierter Etüd ervir, déi net méi spéit wéi d'lescht Joer am Opdrag vun der Leipziger Héichschoul fir Technik, Wirtschaft a Kultur duerchgefouert ginn ass. D'Resultat war kloer an och net ganz verwonnerlech a widerleet e wéineg dat, wat d'Madame Mergen virdru gesot huet. D'Bibliothéiken entsprechen nëmmen nach bedénkt den Interesse vun der eropwuessender Generatioun a leiden ënner engem groussen Imageverloscht bei de jonke Leit.

Den entscheidende Facteur fir de Besuch vun enger Bibliothéik ass bei Kanner a Jugendlechen net d'Quantitéit vun der Offer oder d'Prächtigkeet vum Gebai, mä d'Qualitéit vum Openthalt a vum Empfang. D'Méiglechkeet, d'Bicher an d'Medië gemeinsam an autonom mat Frënn ze entdecken an ze erliewen, spillt dobäi eng wichteg Roll. Fir d'Kanner a Jugendlecher als nei a virun allem als dauerhaft Clienten ze gewinnen, müssen d'Bibliothéiken als modern Fräizäit-, Léier- an Erlebnisswelt wouergeholl ginn. Nëmmen esou geléngt et de Bibliothéiken, hiert eegent Iwwerliewen laangfristeg ofzesécheren.

An der Hoffnung, datt dësem Aspekt Rechnung gedroe gëtt, wënsche mir eis, datt aus der Nationalbibliothéik en Uert vun der Begéierung gëtt, dee souwuel d'Generatiounen wéi och d'Kulturen an eisem Land matenee verbënnt.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci der Madame Lorsché. Als nächste Riedner ass den Här Kartheiser agedroen. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech fänken och u mat engem ganz häerzleche Merci un de Rapporteur fir déi Wierder, déi hie fonnt huet, fir de Projet ganz interessant virzustellen.

An ech relevéieren och, wat d'Madame Mergen gesot huet, datt dat heiten e Projet ass, deen an enger exemplarescher Vitesse geschitt ass, ech soe just: „exemplaresch“ fir d'CSV!

Deen éischte Projet, wann ech mech richtig erënneren, dat ass 1988 an d'Diskussioun komm, dat sinn elo 25 Joer. Dann hate mer 1997 eng Diskussioun - dat missten elo 16 Joer hier sinn - iwwert d'Konstruktioun vun enger Annex deemools fir 24 Milliounen Euro, ëmgerrecht vun de Lëtzeburger Frangen. Dann hate mer 2003 de Projet, dee schonn e puermol ernimmt ginn ass. Also, déi exemplaresch Vitesse, déi gesinn ech an dësem Projet eigentlech net!

Mä et gëtt héich Zäit, datt mer esou eng Bibliothéik bauen. Mir hate jo vill Schued, jo, et ass héich Zäit, datt mer deen hei elo bauen an och wierklech bauen, well mir hate ganz vill Schued! Ech mengen, mir erënneren eis alleguer, datt virun enger gewësser Zäit nach geschwat ginn ass vun 30.000 endommagéierte Bicher, vu Renovatiounskäschten - wou ech hoffen, datt dat och da Wierkung gehat huet! - an Héicht vun 200.000 Euro. Dat sinn alles Reportagen an Artikelen, déi mer nach am Ge-

diechtnes hunn, an et ass wierklech héich Zäit ginn, datt eppes geschitt, fir d'Nationalbibliothéik op eng anstänneg Zukunft virzebereeden an nei ze bauen.

Wat sinn d'Missiounen vun der Nationalbibliothéik?

Oder vläicht nach e Wuert iwwert de Site: De Site ass effektiv net ideal. Mä an där Diskussioun, déi mer elo de Mëtteg hei héieren hunn, wëll ech awer relevéieren, datt verschidden Intervenantë gesot hunn, well dat heiten eng Missioun ass, déi un d'national Souveränitéit an un d'national Identitéit - déi Keier am Singular - réiert, misst de Site an der Hauptstad sinn.

Déi Leit, déi dat gesot hunn, déi wëll ech awer da just drop opmierksam maachen, datt deeselwechte Rasonnement och fir d'Archive gëllt. Ech mengen, wann dat d'Argument ass, da müssen d'Archiven och an d'Hauptstad. Wann et awer eng aner Opdeelung ass oder aner Argumenter, da kann een och en anere Site fir d'Archiven envisagéieren, mä ech mengen, do muss eng Kohärenz an der Argumentatioun bestoen.

Wouer ass, datt d'Nationalbibliothéik eng Missioun vun nationaler Souveränitéit an Identitéit erfëllt, iwwert d'Luxemburgensia notamment. E Fragezeiche setzen ech awer hannendrun, wann et heescht, datt d'Nationalbibliothéik niewent der nationaler Identitéit an der nationaler Sprooch och misst aner Sproochen a Kulturen fördern. Dat ass eigentlech d'Aufgab vun auslännesche Kulturinstituten zu Lëtzebuerg.

An dat ass och en Opdrag fir d'national Kulturpolitik. Mir hunn ëmmer méi grouss auslännesch Communautéiten an ëmmer méi villfältig auslännesch Communautéiten am Land, an eng Regierung wär gutt beroden, och eng Kulturministesch wär gutt beroden, wa se géif déi aner Länner encouragéieren, fir auslännesch Kulturinstitute hei opzemaachen, fir datt eben déi respektiv Sproochen, déi an deene Communautéiten vill benotzt ginn, hei gefördert ginn, an datt déi mat der Nationalbibliothéik müssen zesummeschaffen. Dat ass dee richtige Rasonnement!

Datt déi Lëtzeburger Nationalbibliothéik awer elo fir déi iwwer honnert auslännesch Communautéiten, oder wéi vill et der sinn, jeeweils déi Sprooche misst fördern, ech mengen, dat iwwerfuert se, dat kann och net hir Haaptmissioun sinn.

Da sollte mer kucken, datt mer och emol e Gesamtkatalog vläicht kréie vun allem, wat hei am Land existéiert. Do gëtt et jo Usätz duerch den „findit“, duerch den „bibnet“, mä et muss een och kucken, datt ee wierklech probéiert, all méiglech Ressourcen, déi mer hei am Land um intellektuelle Bicherniveau hunn, datt mer déi kennen zesummefaassen.

Dat gëllt natierlech och fir de Centre virtuel de la connaissance sur l'Europe, et gëllt fir d'Muséeën, et gëllt fir verschidde spezifesch Muséeën, déi interessant Kollektiounen hunn, wéi zum Beispill den Dikrecher Militärmusée. An et muss ee sech och froen, ob et néideg ass, ob et nach akzeptabel ass, datt verschidden Double-emploien existéieren, Madame Minister.

Zum Beispill fällt op, datt an der Nationalbibliothéik eppes ganz Interessantes ass, dat ass dee Centre de documentation iwwert d'Musek, de Cedom, an deen huet jo eng ganz Rei interessant Kollektiounen, notamment iwwer Lëtzeburger Komponisten, dont d'Lou Koster. Gläichzäitig gesi mer, datt d'Regierung awer de CID-Femmes staark ënnerstëtzt, deen och mam Centre Euterpe spezifesch just weiblech Komponisten da collectionnéiert, an dat ass einfach d'Fro vum double Emploi. Ech mengen, datt d'Kollektiounen vu Lëtzeburger Komponisten sollten an der Nationalbibliothéik sinn, do gehéiere se hin, an net verspreecht op x aner Instituter, déi sech beruff fillen, fir eege Kollektiounen do ze maachen.

Déi gréng Kolleegen hu vun enger „Erlebnisswelt“ geschwat, nodeem se gesot hunn: „Et ass jo schued, dass net méi gelies gëtt! Da muss eng Bibliothéik eng Erlebnisswelt ginn.“ U sech, wat déi gréng soen, ass: „Kommt, mir maachen eng Bibliothéik, déi eigentlech d'Leit erëm vum Liesen oflenkt.“ Neen, d'Bibliothéik brauch keng Erlebnisswelt ze sinn! Et soll eng Plaz sinn, wou ee sech natierlech wuëffillt a wou ee gär hikënn, mä si soll sech op d'Buch konzentréieren, op d'Liese konzentréieren, a si brauch kee Fräizäitpark fir déi gréng ze sinn.

(**Interruption**)

D'Archiven, bei den Archiven, do muss mer och kucken, datt mer virukommen. Et ass, géif ech soen, Madame Presidentin vun der Kulturkommissioun, néideg, dass d'Kulturkommissioun sech an nächster Zukunft mat där Problematik auseruesetzt nees eng Keier, fir datt mer och vun eiser Säit aus deen néidegen Drock ausüben, datt den Dossier vun den Archive virugeet.

Schlussendlech wëll ech och der Direktioun an dem Personal vun der Nationalbibliothéik Merci soe fir hiren Engagement, dee wierklech net ëmmer einfach ass. An un déi Responsabel vun der Stad Lëtzebuerg riichten ech den Appell, dach wann ech geléift d'Bauerlaabnis fir déi nei Nationalbibliothéik ganz séier ausstellen an op kee Fall op den Tram ze waarden, fir déi Bauerlaabnis do ausstellen, well soss kréie mer ni eng nei Nationalbibliothéik, an dat wär jo awer wierklech schued!

(**Interruptions diverses**)

► **M. le Président.** - Merci dem Här Kartheiser. Als nächste Riedner ass den Här Colombero agedroen.

► **M. Xavier Bettel (DP).** - Déi éischt Statioun, déi mer aweien, gëtt „Kartheiser“.

► **Une voix.** - Neen, d'Endstatioun!

► **M. Xavier Bettel (DP).** - D'Endstatioun, jo! Beim Abattoir!

(**Hilarité**)

► **M. le Président.** - Här Colombero!

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech hätt vläicht hei nëmmen e puer Froen, Madame Ministerin. Ech hätt vläicht e puer Froen, wann Der kéint heibleiwen? Et sinn nëmme véier Froen! Okay, Här Minister, dann un Iech!

Wéi ass et mat den Öffnungszeiten, Här Minister? Bis elo ass et esou, dass méindes ëmmer zou war an dann déi aner Deeg vun 10.30 Auer op. An ech gi jo dovunner aus, mat deem neie Gebai, do missten och d'Öffnungszeiten dann aneschtens sinn. An do sollt jo am drëtten Trimester 2012 eng Lieserëmfro an eng Machbarkeetsstudie virgeholl ginn. Wéi ass dat Resultat do ausgefall? Kënn Dir eis do soen, wéi dat Resultat do ass? Dat war déi éischt Fro.

Déi zweet Fro ass jo...

(**Interruption**)

Jo, d'Madame Ministerin ass elo do, okay, Merci! Déi zweet Fro ass...

► **Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture.** - Ech war guer net fort, Här Colombero!

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Déi zweet Fro ass: Gëtt och méi Personal agestallt, well d'Bibliothéik jo méi grouss gemaach gëtt, ass do da méi Potenzial elo do, oder wéi sti mer do?

An drëtzens, déi drëtt Fro: 2011, vun de Studenten vun der Uni Lëtzebuerg, do ware 14% vun deene Studenten, déi d'Lieser ausgemaach hunn, 12% ware Studenten vun aneren Universitétéiten an 11% ware Schüler. Dat schéngt mer net vill, an d'Madame Mergen huet gesot, d'Nationalbibliothéik wär d'Bibliothéik vun der ganzer Natioun. Domat sinn ech jo d'accord. A kann d'Ministerin mer soen, wéi elo d'Proportion vun de Leit ass, bezunn op d'Regiounen vum Land, vum Norden, vum Osten, déi hei an d'Stad kommen an d'Bibliothéik frequentéieren? Dat wär ganz interessant ze wëssen, wéi vill Leit dass vun deene Regiounen kommen.

An déi véiert a lescht Fro - dann halen ech op: Mir hu jo elo matkritt, dass d'ARBEDs-Gebai, dass dat elo fräi gëtt. Wär dat net eng Optioun gewiescht, fir d'Nationalbibliothéik do eran ze integréieren? Wär dat méi bëlleg ginn? Wär et net e bessere Look gewiescht fir d'Lëtzeburger, haaptsächlech fir den Här Bettel, zum Beispill? Dat wär méi zentral gewiescht. Wat haalt Der vun där Propositioun, wann Der elo d'Wiel hätt, fir d'Bibliothéik do dran ze maachen?

Merci.

► **M. le Président.** - Merci dem Här Colombero. An da kritt nach d'Wuert den Här Urbany.

► **M. Serge Urbany (déi Lénk).** - Merci, Här President. Et ass sécher begrëssenswäert, dass eng nei Nationalbibliothéik an engem neie Gebai entsteet. Ech fannen de Projet och gutt. Ech fannen awer de Standuert äusserst bedenklech. Wéi de Rapport vun der Kommissioun selwer seet, ass d'Nationalbibliothéik ëmmer haaptsächlech eng wëssenschaftlech a Recherchebibliothéik gewiescht an hirer Funktionalitéit. Zweek Drëttel vun de Bicher, steet an deem Rapport, kommen aus dem Ausland a sinn do weinst de Bedierfnesser vun den Enseignanten, vun de Chercheuren, vun de Studenten.

De Rapport seet och, dass déi Roll nach an Zukunft wäert doduerch verstärkt ginn, dass déi universitär a Forschungstrukturen zu Lëtzebuerg wäerten ausgebaut ginn. Emsou méi onverständlech ass et, dass de Site vu Belval hei net zrëckbehalte ginn ass. E gëtt mat engem Saz, senger angeblecher Inaccessibilitéit, ofgedoen, déi awer absolut net begrënt gëtt - an och falsch ass!

E Site, deen nei gebaut gëtt, deen un den Zuch, un d'Autobunn ugebonnen ass, e Site, op deen all Dag wäerten Dausende vu Studenten, Chercheuren an Enseignantë fueren, e Site, deen an enger dicht bevölkerter Géigend läit, dee soll also schlecht accessibel sinn? Dat ass jo net glaubhaft! An dat ass och sachlech net begrënt! Dat hei ass eng politesch Décisioun, déi geholl ginn ass, fir net ze soen e Kouhandel!

„Unter den heutigen Umständen ist eine Nationalbibliothek in Esch/Belval denkbar, logisch, eigentlich zu hundert Prozent sinnvoll.“, schreibt de President vun der Associatioun vun de Bibliothécairen an Archivaren, den Här Jean-Marie Reding, schonn am Joer 2011. Et ass also net nëmmen d'ACEL, déi där Meinung ass, also d'Studentevertriebung.

Wann een eng „Wohlfühlbibliothek“ wëllt, Här President, da soll ee se do maachen, wou d'Leit wunnen. Den Utopolis an den Auchan brauche keng Quartiersbibliothéik. Den Här Reding schwätzt vun eidele Liessäll, déi do wäerte wahrscheinlech ze erwaarde sinn.

An ech mengen, dass hei eng historesch Chance verpasst gëtt, fir de Studentinnen a Studenten an och all deenen anere Leit eng modern Bibliothéik éischstens an engem moderne Studiëkader an zweetens an enger geschichtsträchteger, bevölkerungsreicher Géigend zur Verfügung ze stellen. Eng Bibliothéik hei wier an duebeler Hësiicht e gesellschaftlecht Symbol gewiescht. A well de Bau a seng Zweckmëssigkeet a mengen Aen awer ontrennbar verbonne si mam Standuert, kann ech deem Projet hei meng Zoustëmmung net ginn.

► **M. le Président.** - Merci dem Här Urbany. D'Wuert kritt elo nach den Här Bettel.

► **M. Xavier Bettel (DP).** - Merci, Här President. Ech wollt eng ganz kuerz Fro stellen, Dir verstitt, als interessierte Buergermeeschter ass dat Gebai, wou elo am Moment d'Bibliothéik ass, selbstverständlech eng grouss Superficie a vill Meter-caréen, an dowéinst ass och meng Fro direkt un d'Regierung, wat se wëllen da mat deem Gebai och maachen. Well et wier selbstverständlech net gutt,...

(**Interruption**)

...wann do nëmme Büroë géife kommen. Mir wiere selbstverständlech och frou, wann do Wunnengen oder en Internat, eng Schoul, mä op jidde Fall eppes géif och mat deem Gebai geschéien. Et si jo Demanden och do vun Internater. Dat heescht, et gëtt verschidde Méiglechkeeten. Mir wieren op jidde Fall interessiert ze wëssen, wat mat där Superficie och geschitt.

Merci.

► **M. le Président.** - Merci dem Här Bettel. Elo kritt d'Wuert den Här Nohaltegkeitsminister Claude Wiseler.

(**Brouhaha général**)

► **M. Michel Wolter (CSV).** - Niewent der Gemeng, an deem Gebai, wat Der kaaft hutt vun der Kongregatioun.

► **M. Xavier Bettel (DP).** - De Biergerzenter?

► **M. Michel Wolter (CSV).** - Do hutt Der lauter Wunnengsbau dra gemaach.

► **Mme Martine Mergen (CSV).** - Ass d'Gemeng drun interessiert?

► **M. Xavier Bettel (DP).** - Neen, do sinn och Wunnengen.

► **M. Michel Wolter (CSV).** - Ënnert dem Späicher!

► **M. le Président.** - Här Minister! Ech géif Iech bieten, dem Här Minister nozelauschteren.

► **M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures.** - Merci, Här President. Ech wëll och ufänken, andeem ech dem Fernand Boden als President vun der Kommissioun Merci soe fir déi gutt Aarbecht, déi hie mat senger Kommissioun hei geleescht huet. Deen Dossier hei huet, wéi d'Riedner et alleguer gesot hunn, eng ganz laang Geschicht, a ganz vill Diskussiounen hate mer schonn dorüwer.

Mä bei all deenen, déi hei geschwat hunn, haut respektiv an deene Jore virdrun, sinn ëmmer zwou Saachen erëm ganz kloer erauskomm. Dat éischt, dat war, datt mer eng nei Nationalbibliothéik brauchen. Dat stellt keen a Fro. An dat Zweet, dat ass, datt et sollt eng Nationalbibliothéik gi fir déi nächst Jorzéngten, datt se also zukunftssträchteg ass an datt se sollt op engem Site unique sinn. An dovunner si mer am Fong ausgegangen, wéi dee ganzen Dossier hei ugaangen ass.

An dann och, normalerweis wéi bei villen esou Projeten wéi deem hei, kommen haut erëm déiselwecht Type vun Diskussiounen op. Dat eent, dat ass déi iwwert de Site, an dat anert ass déi iwwert de Käschtepunkt. D'klassesch Diskussiounen, wann et sech ëm grouss Bauten an ëm grouss Chantieren handelt.

Mä iergendzousch eng Kéier muss een, wann een ëm de Site schwätzt, an ech gi ganz gär dorobber an, iergendzousch eng Kéier muss een eng Décisioun huelen. Iergendzousch eng Kéier huet een Alternativen, mä zwëschen deenen Alternativen, déi alleguer hir positiv an hir negativ Punkten hunn, do kann ee jorelaang diskutéieren, mä et muss een awer eng Kéier soen, elo maache mer dat do. Wëssend, datt een et net iwwerall ka maachen. A wëssend, datt een eng Kéier muss ufänken, fir eng Kéier eppes ze hunn.

An ech sinn elo frou, an ech diskutéieren duerno och iwwert déi eenzel Alternative ganz gären, mä ech sinn elo frou, datt mer hei färdig sinn an datt mer emol eng Kéier kënnen ufänken an datt deen Dossier weidergeet.

Wann ee kuckt an der leschter Zäit, wéi sech déi Froe gestallt hunn: Den 22. Februar 2002 huet d'Regierung eng Décisioun iwwert de Site unique geholl, deen ass am Juni 2004, also vun der virviregter Regierung nach confirméiert ginn, woubäi awer scho sengerzäit e Projet do war, fir an de Centre Schuman ze goen, déi vi-regt Regierung awer gesot huet, datt dee Projet sech misst..., also datt dee Projet sech soll urban integréieren an de Projet vum Ricardo Bofill sengerzäit an d'Place de l'Europe, an op där anerer Säit, datt onbedéngt eng Optimisatioun vum Programm misst gemaach ginn. Dat war esou, wéi ech deen Dossier 2004 als Travaux-publics-Minister iwwerholl hunn.

Déi nächst Etapp, dat war, fir dat do alles en musique ze setzen. An do ass kloer an däitlech relativ fréi festgestallt ginn, datt d'Europaparlament nach eng ganz Rei Joren géif drableiwen. Notamment hate mer do eng Diskussioun mam Europaparlament, wien iwwerhaapt déi nei Lokalitéite vum Europaparlament sollt bauen, an d'Europaparlament sengerzäit décidéiert huet, datt et et selwer wëllt bauen. Dat ass also e Gebai, wat d'Bâtiments publics net baut, also wou mer och net de Kalenner esou kënne bestëmmen wéi bei anere Gebaier.

Selbstverständlech wëll ech der Madame Polfer soen, datt Diskussiounen waren, fir transitoresch Solutiounen ze fanne mat dem Europaparlament. Et war souguer eng Diskussioun ee Moment gefouert ginn, fir de Robert Schuman, déi Leit, déi do dra wäeren, déi Beamten, fir déi an dat frësch gemaachtent Héichhaus eriwuerze-huelen. Dat hätt awer bedeit, datt een dat Ganzt hätt anescht missen aménagéieren. Et wär souwisou net ganz dodranne gaangen, an et hätt een da missen zweemol plënnere, wat natierlech zousätzlech Käschte bruecht hätt. A schlussendlech si mer zesumme mam Europaparlament zur Konkursioun komm, datt dat wierklech net sënnavoll wär.

Also, déi Alternativ ass envisagéiert ginn, diskutéiert ginn, mä ass duerno net zrëckgehal. Duerno sinn nach eng Rei aner Plazen an der Stad Lëtzebuerg gekuckt ginn. Notamment eng, vun där net geschwat gi war. Mir haten d'Propositoun gemaach, fir eng nei Nationalbibliothék op d'Gare an der Stad ze bauen niewent d'Gebai vum Centre informatique de l'État, wou nach een Terrain fräi war, wou dat och plaazech dohinner gaange wär. Do war eng grouss Diskussioun driwwer, schlussendlech hu mer dat och net festgehalen aus enger ganzer Rei Grënn, well een d'Alentouren net hätt kënnen esou gestalten a well et net als positiv dee Moment emfonnt ginn ass.

Duerno hate mer och eng Diskussioun, wou et dann um Kierchbiere nach kéint entstoën. An de Fonds de Kierchbiere huet eng laang Etüd gemaach, wou siwe Méiglechkeete gekuckt gi sinn, an zwar op hir urbanistesche Kritären, op hir Disponibilitéitskritären, op hir Accessibilitéitskritären an op d'Kritären, wien da Propriétaire wäi ee kéint den Terrain benotzen.

Do sinn zwou Méiglechkeete sengerzäit zrëckgehal. Dat eent, dat war de Bricherhaff, an dat anert, dat war eng aner Plaz hannert dem Héichhaus, do, wou momentan de Parking ass zwëschen dem „Kueb“ an dem Héichhaus. Déi Plaz ass och net zrëckgehal. ginn, well mer do eng ganz aner Konzeptioun, architektonesch Konzeptioun méi an d'Héicht hätte misse bauen, wéi et awer gewünscht war, a schlussendlech ass aus deem Grond, also urbanistesche Grënn, Disponibilitéitsgrënn, Accessibilitéitsgrënn an d'Grënn vum Propriétaire -, de

FUAK war sengerzäit Propriétaire vun deenen Terrainen -, déi hei Méiglechkeet zrëckgehal ginn.

Och iwwer Belval sinn eng ganz Rei Reflexiounen gefouert ginn. Ech brauch se net nach eng Kéier ze widderhuelen, well et ware genau déi Reflexiounen, déi de Ben Fayot virdrun an d'Feld gefouert huet, déi zur Konkursioun komm sinn, datt mer sollten eng Nationalbibliothék, dann och, wann eng Unisbibliothék op Belval géif kommen, eng Nationalbibliothék hei an der Stad virgesinn.

Duerno huet d'Madame Brasseur och nach eng Propositoun gemaach, fir d'Villa Louvigny duerchzekucken. Dat hu mer an der Chamber effektiv duerchdiskutiert, an ech wëll do och der Madame Polfer soen, datt dat net einfach esou am Sand verlaf ass, mä datt mer dat selbstverständlech gekuckt hunn an da jo och an der Kommissioun nach eng Kéier kuerz évoquéiert hunn.

D'Konkursiounen vun där Etüd, dat war awer relativ kloer, datt mer vill Schwierigkeete mam Klassement vum Terrain hätten, datt haapt-sächlech eng ganz Rei Froen iwwert d'Konflikte mat Vestigen, déi, wann een do baut an där Géigend, nach do wäeren, an dat natierlech zu erhebliche Retarden a Problemer kéint féieren. A schlussendlech datt de Volume, dee mer géife brauchen awer an enger Parkanlag, sou wéi e misst dohinnerkommen - ech ka mech nach erënneren, datt ech eng Kaart gewisen hunn, wou mer an de Park de Grondrëss agezeechent hunn -, deen awer e groussen Deel vum Volume vum Park ewechgehol hätt, a wou mer dunnt am Fong jugéiert hunn, datt dat zwar eng gutt Iddi war, mä an der Realisatioun extrem schwierig.

Soudatt villes analyséiert ginn ass, fir déi hei Plaz zrëckzehalen. Et kann een alles positiv, alles negativ fannen. Se huet eng Rei positiv, se huet eng Rei manner positiv Argumenter, mä ech mengen, et ass eng Plaz, déi mer elo gemeinsam zrëckgehalen hunn.

D'ailleurs huet dës Chamber am November 2010 an deene Sitzungen, déi mer ëmmer hunn, wou Der d'Autorisatioun der Regierung gitt, fir déi grouss Projete weider ze studéieren, d'Autorisatioun ginn no Diskussiounen, fir genau dat do ze maachen. Dat heescht, mir hate schonn hei am Plenum déi Diskussioun driwwer am November 2010.

Dann e puer Wuert zum Käschtepunkt. Dat war jo och eng Diskussioun, well mer effektiv beim éischte Projet ware bei ronn 150 Milliounen Euro, déi dee kascht hätt. E Projet, deen 2003 oder 2004 entwéckelt gi war, sengerzäit zu 150 Milliounen. Wann ee wëllt erofkommen an e Projet méi bëlle maachen, dann huet een am Fong nëmmen zwee Choixen. Deen éischte Choix, dat ass, méi rationell ze bauen, mä säit där Zäit do si mer wierklech amgang, bei alle Bauen esou rationell wéi méiglech ze maachen. Du kanns awer nëmmen bis e gewësse Quantum kommen, wann s de einfach rationaliséiert, wann s de anert Material hëls. Da kënn de e weineg méi déif, mä du kanns net alles domadder maachen. Do, wou s de wierklech..., wann s de de Programm wëlls manner käschtenintensiv bauen, da muss en Deel vum Programm reduzéiert ginn.

A mir hunn effektiv, an déi Zuele sinn eloquent, 2003 30.000 m² virgesinn, déi sinn 2008 op 26 an nach eng Kéier op 24.200 m², dat heescht 20% manner Surface au sol erofgesat ginn. Dat a laangen Diskussiounen zesumme mam Ministère vun den Travaux publics oder dem Département vun den Travaux publics an de Responsable vun der Bibliothék, fir ze kucken: Wat ass dann elo dat Essenziell, wat mer brauchen? Wat ass zwar sënnavoll, mä brauche mer net onbedéngt? A wéi kënne mer käschtegegenschteg dee Projet hei ugoen? Dat waren net ëmmer einfach Diskussiounen, mä se hunn awer zum Schluss gefouert kënne ginn.

Den Här Fayot huet gefrot: „Wat ass dann elo ewechgelooss ginn?“ E puer Beispiller: Mä et ass eng Diminutioun gemaach gi vun deene Bicher, déi en accès direct sinn. Mir sinn awer nach ëmmer an deene Kritären, déi d'Nationalbibliothék fir sënnavoll féint dofir. D'Ratio/Surface vun de Surface mat de Place-assisen, mat de Places usagers sinn iwwerkuckt ginn. D'Reduktioun vun de Surface-d'expositionen ass gemaach ginn. Et ass eng Optimisatioun vun de Salle-d'accueil, de Formationssäll, de Konferenzsäll gemaach ginn, wou natierlech manner Plaz gebraucht ginn ass, mä an engem optimiséierte Gebrauch dovunner geet dat awer elo, wat de Besoin ass vun der Nationalbibliothék, duerchaus duer.

Et ass eng Limitatioun vun den Espacen am Restaurant, an der Restauratioun gemaach ginn. Et ass eng Suppressioun vun de Surfaces tampons gemaach ginn.

Par contre, mir hu keen Espace enfants, wéi d'Madame Lorsché gefrot huet. Mir hunn

awer en Espace parents, dat heescht, wou d'Eltere kënne mat hire Kanner dohinnergoen, wa se da wëllen eppes liesen. Dat heescht, et ass esou en Typ Surfaces natierlech do dran.

Elo kann een ëmmer op där enger Säit soen, an dat ass jo, wou dann déi politesch Responsabilitéit ass, et ass ze deier, an op där anerer Säit héieren ech, et feelt awer nach dat hei, dat hei an dat hei! Jo, dat geet awer net zesummen! Entweder et ass ze deier oder mir brauchen nach méi, mä da gëtt et méi deier.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Ech fan-nen et net ze deier!

► **M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures.**- Dir net, mä anerer!

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Et ass e bësse méi deier wéi am Ausland!

► **M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures.**- Dat ass zwar net richtig! Mir hu Projeten am Ausland gekuckt mat deeneselwechte Meter-Kibb- a Meter-carré-Zuelen, wou mir duerchaus an de Präisser sinn a wou et am Ausland duerchaus méi deier gebaut gëtt.

D'ailleurs wëll ech och dorobber zrëckkommen, well dat mer och..., well ech et wëll riichtstellen. Dir hutt gesot, et ass ongeféier deeselwechte Präis wéi e Lycée. Jo, et ass deeselwechte Präis wéi e Lycée, et ass ongeféier déiselwecht Meter-carré-Zuel wéi e Lycée.

Mä fir et da mat dem Mudam a mat der Philharmonie ze vergläichen a fir ze soen, de Mudam, deen huet awer 80 Milliounen kascht an d'Philharmonie 107 Milliounen an dat hei ass also elo vill méi deier! Dat ass virdru gesot ginn. Dat hei ass elo méi deier wéi ähnlech Gebaier!

Dat kann een awer net esou soen. Well, et ass op de Präisser, Dir sot, déi Präisser gitt Der do un, déi Präisser vu '97 sinn. Op jidde Fall ass dat esou grouss a verschiddene Presseorganer komparativ gewise ginn. 80 Milliounen am Mudam, dat ass e Präis vu '97! 107 Milliounen d'Philharmonie, dat ass e Präis vun 2001! Wann een déi Präisser op den Index vun haut héichrechnen, da gesäit een, datt de Mudam mam heitege Präis, mam heitegen Index 118 Milliounen an d'Philharmonie der 142 kascht hätt!

Dat heescht, u sech ass dës Nationalbibliothék méi bëlle, wann een de Präis op dee richtigen Index rechnen, vergläichbaren Index rechnen wéi déi aner, well mer ganz einfach oppassen; well mer amgaange sinn, anescht ze bauen, a well mer kucken, datt mer fir déi Suen, déi mer investéieren, de Maximum um Produit eraus-schloen.

Ech si frou, datt hei déi iwwerwältigend Majoritéit vun der Chamber dee Projet hei stëmmt, hannendrusteet. An ech ginn dovunner aus, datt mer an dëser Legislaturperiod dës Projet kënnen ufänken an datt en an dräi Joer ofgeschloss ass, datt dann déi nei Bibliothék bezuchsfäeg ass.

Op d'Fro vum Här Bettel, wat dann an déi al Nationalbibliothék kënnt, do wëll ech lech just erënneren, datt ech éischten an der Kommissioun selwer der Madame Brasseur schonn dorobber geäntwert hunn an zweetens och hei an dem Plenum, virun engem Mount, dorobber geäntwert hunn, fir ze soen, datt mer dat nach net wësst, wat géif dodranne...

► **M. Xavier Bettel (DP).**- Et ass also d'selwecht.

► **M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures.**- Et ass bis elo nach ëmmer d'selwecht. A mir mussen ganz genau kucken, wat fir eng Usagen effektiv der-fir sënnavoll wieren oder net. Mä dofir hu mer nach eng gewëssen Zäit, fir dat ze maachen a fir eis do ze decidéieren. Et sinn eng Rei Gebaier hei an der Stad, déi wäerte fräi ginn, wou aner Usagë mussen fonnt ginn, an ech mengen, dat mussen mer an engem ganzen Ensemble decidéieren, datt mer eng sënnavoll Utilisatioun dovunner fannen.

Ech si sécher, Här Buergermeeschter, datt Dir och Är Iddien nach dozou hutt, déi Der eis dann zu gegebener Zäit matdeelt!

(**Interruption**)

Merci.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Nohal-tegkeetsminister. An da kritt d'Wuert d'Madame Kulturminister Octavie Modert.

► **Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture.**- Här President, och ech wëll dem Här Rapporteur Merci soe fir säin detailléierten an extensive Rapport, wou alles dra war.

Laang ass duerno geruff ginn, no enger neier Nationalbibliothék! Elo kréie mer se, déi nei

Nationalbibliothék! An eigentlech hunn der vill, och vun lech heibannen heiansdo, dat net gegleeft a geduecht, et géif um politesche Wëlle feelen, a gemengt, dee wier net do. Awer mäi Kolleg Claude Wiseler an ech selwer, mir hunn et elo wouer gemaach.

40 Joer, nodeems déi heiteg Nationalbibliothék um Boulevard Roosevelt opgaangen ass 1973, stëmmt d'Chamber haut, 2013, de Projet vun der Regierung, fir eng nei Nationalbibliothék ze bauen. Et ass dacks drop gedréckt ginn, et waren Interpellatiounen heibannen, Kommissiounssitzungen, Visiten, also soll elo de Projet net klenggeriet ginn, well et ass eent vun deene grousses Gesetzter vun dëser Legislaturperiod.

Et ass ee Gesetz, wat eis hëlleft, op Kompetenz-nischen ze setzen hei am Land. D'Nationalbibliothék stellt eng wichteg Wettbewerbsnissh duer, well si ass e wichtige Bestanddeel vun der Wëssensgesellschaft. An hir Innovations-kraaft ass net ze ënnerschätzen! Mir setzen heimat op Kompetenz-nischen, déi eisem Land nach zu neiem Wuesstum verhëlfe kënnen. A grad an Zäite vu Kris muss een op d'Kapital „Mensch“ an op déi gro Zelle setzen, an dat heescht gutt gebilten an ausgebildete Personal ze hunn, wat immens wichteg ass an den Zäite wéi déi heiten. Dat ass dat Eenzege, wat eis heiansdo nach virunhëlfe kann.

D'Kompetitivitéit ass och kulturell, huet de Professor Hautcœur vun der EHES Paräis dëslescht gesot gehat. An dofir ass a muss et och sinn, datt déi Bibliothék hei eng Bibliothék ass fir all Publikum a fir all Typ vu Lieser, egal aus wéi enger Schicht, egal vu wéi engem Ursprung, egal vu wéi enger Nationalitéit, a grad an ëmsou méi an eisem Zäitalter vun der Wëssensgesellschaft. Et ass méi wéi nëmmen eng Studentebibliothék oder eng Fuerschungsbibliothék. Si huet en enzyklopädeschen an universelle Charakter.

Här President, ouni d'Kollektiounen vun der Nationalbibliothék kann een d'Geschicht vu Lëtzebuerg net novollzéien. Dofir wëlle mir méiglechst vill Leit unzéien kënnen. Dofir wëlle mir och Leit vun allen Nationalitéiten dohinnerkréien. Dofir si mer och haut scho frou, datt mer vill Grenzgänger dobannen hunn. Dofir hu mer haut awer och en Deel jonk Leit, déi dohinnerkommen, an natierlech wëlle mer d'Bibliothék nach méi attraktiv maache fir si. Dofir war et wichteg, datt mer se (veuillez lire: dat neit Gebai) kréien, dofir war et och ganz wichteg, datt mer attraktiv Liessäll kréien, wou genuch Plaz ass, fir Bicher an den direkten Accès ze setzen, wou se net am Magazin verstoppt sinn, dofir ass et och wichteg fir genuch Plaz fir Computeren, fir elektronesch Publikatiounen ze hunn, well haut feelt béides an der Nationalbibliothék, a mir brauchen dat, fir aus hir ëmmer méi e Bildungs- an e Wëssensinstrument ze maachen. Et ass net nëmmen e Kulturinstitut, wann och ee ganz wichteg Kulturinstitut, et ass e Stéck vun där esou wichtiger Wëssensgesellschaft vun haut.

D'Bibliothék vun haut a vun der Zukunft ass also en Instrument vun der Demokratie, fir alle Bierger optimalen Zougang zu Wëssen, Kultur an Informatioun unzibidden. An dofir mussen d'Raimlechkeeten och attraktiv sinn. Elektronesch a Printmedië mussen matenee verbonne sinn.

Ausserdeem, déi heiteg Infrastruktur mat deene villen Annexen an Dépôten erlaben der Nationalbibliothék et net, rationell a produktiv ze schaffen. D'Annexë kaschten ausserdeem de Stat ganz vill Suen. Eng funktionell Nationalbibliothék ass e komplex Gebai, dat wësse mer, dat hutt Der gesinn an der Kommissioun, an dat kritt een nëmmen duerch e Neibau garantiert.

An da féiere mir, wéi sou dacks hei am Land, eng Diskussioun iwwer Standuerter. Mä d'Nationalbibliothék ass, wann och, esou net nëmmen, do fir Fuerscher a Studenten, mä fir jiddwereen. Déi zwou Bibliothéiken, Unisbibliothék a Nationalbibliothék, ergänzen sech awer optimal a schaffen haut scho gutt zesummen an och an Zukunft weider.

Déi Bibliothék dierf och net als Gebai op hire Präis reduzéiert ginn, wéi dat heiandso gesot gëtt, wat awer e bësse populistesch ass, grad bei engem Instrument vun enger Wëssenschaftsgesellschaft oder vun enger Wëssenschaftsgesellschaft. Kultur dierf net nëmmen op de Präis vu Gebaier reduzéiert ginn, mä de Wäert dovu muss gekuckt ginn.

Ech wëll, Här President, vläicht nach kuerz op déi Froen agoen, déi gestallt waren, souwäit wéi ech mech nach un se allegueren erënneren kann. De Bricherhaff ass eng exzellente Plaz fir déi Nationalbibliothék. D'Mixitéit ass optimal geséichert, déi sozial Mixitéit, et si Schoulen do, Fräizäit ass ronderëmmer, wou d'Leit vill higin, an d'Kinoen an och akafen. De générationnelle Mix ass do.

A wa mer kucken, d'Bibliothék an der Stad, déi läit och op esou enger Plaz an esou engem Ëmfeld, wat ganz gemëscht ass, wou vill Zirkulatioun am Dag ronderëmmer ass, an dofir ass de Bricherhaff exzellent. An Ëmfroen, déi mer amgaange sinn ze finaliséieren, awer och aus Reaktioun vu virdrun, wësse mer, datt et de Leit wichteg ass, datt eng Nationalbibliothék op eng Plaz kënn, wou si e gudden Accès hunn, wou se liicht dohinnerkommen a wou se och gutt mam öffentlechen Transport dohinnerkommen. Dat ass um Bricherhaff nach besser garantéiert wéi op anere Plaze vum Kierchberg. Dat (veuillez lire: Déi Fuerderung) hu mer ëmmer ëmmer festgestallt an ass ëmmer ëmmer erauskomm.

Dat, Här President, fir d'Riednerzäit net ze vill ze strapazéieren, a Kuerzform. Falls nach aner Froe bleiwen, ech si gäre bereet, herno nach eng Kéier individuell drop anzegoen, well ech denken, datt d'Riedezäit fir zwee Ministeren net ze laang war a mer probéiert hunn, net ze vill ze iwwerzéien.

Villmools Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci der Madame Kulturministesch. Domadder wäre mer um Enn vun der Diskussioun a mir kommen zur Ofstëmmung.

(**Interruption**)

Ah, entschëllegt, den Här Colombero. Här Colombero, hutt Der eng Fro oder wat...?

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Jo, mä ech wollt soen, d'Madame Kulturministesch huet mer gesot, si géif mer d'Froen herno beäntweren.

Merci.

(**Hilarité**)

► **M. le Président.** - Mir huelen Akt dovunner, Här Colombero.

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Neen, ech ka se awer stellen, well...

► **M. le Président.** - Neen, mä Dir hutt se jo scho gestallt.

(**Interruptions**)

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Neen, neen, ech hu jo nach keng Äntwert kritt.

► **M. le Président.** - Majo, d'Madame Minister gétt lech dann déi Äntwerte schréfflech.

► **M. Jean Colombero (Onofhängeg).** - Merci, et ass gutt.

► **M. le Président.** - Voilà! Also mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6516 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass 6516 uegheoll mat 59 Jo-Stëmmen, bei enger Enthaltung.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrigh-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement (par M. Félix Eischen), Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Haupt, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes (par Mme Nancy Arendt), MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Marie-Josée Frank), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Roland Schreiner;

MM. André Bauler, Eugène Berger (par M. Carlo Wagner), Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer (par M. Fernand Etgen) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen et Fernand Kartheiser;

MM. Jean Colombero et Jacques-Yves Henckes.

S'est abstenu: M. Serge Urbany.

Wëllt ee seng Enthaltung begrënnen?

(**Négation**)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gétt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Dann ass dat esou décidéiert.

2. Résolution relative à la proposition de directive du Parlement européen et du Conseil modifiant la directive 2012/34/UE du Parlement européen et du Conseil du 21 novembre 2012 établissant un espace ferroviaire unique européen, en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer et la gouvernance de l'infrastructure ferroviaire (document COM(2013)29 final) et à la proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil modifiant le règlement (CE) n°1370/2007 en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer (document COM(2013)28 final)

- Art. 169 (5) du Règlement de la Chambre

An hirer Réunioun vum 20. März 2013 huet d'Commission du Développement durable décidéiert, en Avis motivé un d'Europäesch Kommissioun ze riichten.

D'Nohaltegkeetskommissioun war am Kader vun der Kontroll vum Subsidiaritéitsprinzip mat engem legislative Vorschlag vun der EU-Kommissioun befaasst. Dee Vorschlag betrëfft d'Dokument COM(2013)29 final a COM(2013)28 final iwwert de véierte Paquet ferroviaire. D'Nohaltegkeetskommissioun koom zur Konkusioun, datt de Subsidiaritéitsprinzip verletzt ginn ass.

D'Prozedur, déi applizéiert gëtt, ass geregelt am Artikel 169 vum eiseem Règlement. Den Avis motivé vun der Commission du Développement durable läit lech a Form vun enger Resolution vir.

Résolution

La Chambre des Députés,

- considérant l'article 5, paragraphe 3, du traité sur l'Union européenne;

- considérant l'article 169 du Règlement de la Chambre des Députés;

- rappelant que la Commission du Développement durable a été saisie (i) d'une proposition de directive du Parlement européen et du Conseil modifiant la directive 2012/34/UE du Parlement européen et du Conseil du 21 novembre 2012 établissant un espace ferroviaire unique européen, en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer et la gouvernance de l'infrastructure ferroviaire (document COM(2013)29 final) (ci-après la «proposition de directive»), et (ii) d'une proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil modifiant le règlement (CE) n°1370/2007 en ce qui concerne l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer (document COM(2013)28 final) (ci-après la «proposition de règlement»), deux propositions législatives émanant de la Commission européenne faisant partie du quatrième paquet ferroviaire et relevant du contrôle de subsidiarité;

- prenant acte du fait que le délai du contrôle de la subsidiarité arrive à son terme en date du 3 avril 2013;

- constatant que la Commission du Développement durable a adopté, lors de sa réunion du 20 mars 2013, à l'unanimité un avis motivé au sujet des initiatives législatives précitées;

décide de faire sien cet avis motivé de la Commission du Développement durable ayant la teneur suivante:

«La Commission du Développement durable exprime ses réserves au sujet de la proposition sous rubrique pour les raisons suivantes:

I. Remarques préliminaires

(i) Sur la situation atypique du Luxembourg

1. La Commission du Développement durable souhaite attirer l'attention sur la petite taille du pays et, partant, de son réseau ferroviaire. Celui-ci ne comporte en effet que 274 km de voies ferrées. La Commission du Développement durable souhaite donc mettre en avant que, sur plusieurs points qui seront développés ci-dessous, cette situation atypique du Grand-Duché a servi de fil conducteur aux réflexions ayant abouti au présent avis.

(ii) Sur l'absence de mention du principe de subsidiarité dans le corps des propositions de directive et de règlement et leur insuffisance de motivation au regard de ce principe

2. La Commission du Développement durable constate que, en contradiction avec l'article 5 du Protocole n°2 sur l'application des principes de subsidiarité et de proportionnalité annexé au traité sur le fonctionnement de l'Union européenne, le respect du principe de subsidiarité n'est aucunement motivé dans l'exposé des motifs ou les considérants des propositions de directive ou de règlement.

En effet, ledit article 5 du Protocole n°2 dispose clairement que:

„Les projets d'actes législatifs sont motivés au regard des principes de subsidiarité et de proportionnalité. Tout projet d'acte législatif devrait comporter une fiche contenant des éléments circonstanciés permettant d'apprécier le respect des principes de subsidiarité et de proportionnalité. Cette fiche devrait comporter des éléments permettant d'évaluer son impact financier et, lorsqu'il s'agit d'une directive, ses implications sur la réglementation à mettre en œuvre par les États membres, y compris, le cas échéant, la législation régionale. Les raisons permettant de conclure qu'un objectif de l'Union peut être mieux atteint au niveau de celle-ci s'appuient sur des indicateurs qualitatifs et, chaque fois que c'est possible, quantitatifs. Les projets d'actes législatifs tiennent compte de la nécessité de faire en sorte que toute charge, financière ou administrative, incombant à l'Union, aux gouvernements nationaux, aux autorités régionales ou locales, aux opérateurs économiques et aux citoyens soit la moins élevée possible et à la mesure de l'objectif à atteindre.”

En l'espèce, les développements relatifs au principe de subsidiarité figurent uniquement dans les „impact assessment” annexés à la proposition de directive¹ et à la proposition de règlement².

3. En outre, la Commission du Développement durable relève que ces documents ne traitent de la question de la subsidiarité qu'en l'espace de quelques lignes et en termes généraux qui ne sauraient être considérés comme suffisants, comme elle va à présent le démontrer.

De plus, lorsque la Commission européenne („Commission”) apprécie dans les impact assessment précités l'incidence que peut avoir chacune des différentes options à sa disposition, elle ne se prononce pas sur les conséquences du choix d'une option ou d'une autre en ce qui concerne le respect du principe de subsidiarité.

II. Sur la proposition de directive modificative de la directive 2012/34/UE

4. À titre liminaire, il est souligné que le principe de subsidiarité revêt une exigence particulière dans le cadre d'une proposition de directive qui porte principalement sur l'ouverture du marché des services nationaux de transport de voyageurs par chemin de fer.

5. Les critiques au titre de la méconnaissance du principe de subsidiarité sont, dans l'état actuel de la proposition, limitées à l'article 7, intitulé „Séparation institutionnelle du gestionnaire de l'infrastructure”. À cet égard, il est rappelé que le principe de subsidiarité doit être observé à propos de toute disposition d'une proposition d'acte de droit dérivé.

6. L'article 7 de la proposition se rattache formellement au deuxième objectif poursuivi par celle-ci, à savoir l'amélioration de la gouvernance du gestionnaire de l'infrastructure, l'objectif étant de garantir l'égalité d'accès à l'infrastructure. Cet objectif devrait être réalisé par la suppression des conflits d'intérêts qui pèsent sur les décisions du gestionnaire de l'infrastructure en matière d'accès au marché (dans la mesure où elles devraient tenir compte des intérêts commerciaux de la structure intégrée) et l'élimination des risques de subventions croisées qui existent dans les structures intégrées. Plus largement, cet objectif-relais poursuit l'objectif plus général et principal de la proposition de directive de plus grande ouverture des marchés ferroviaires.

7. Or, l'action envisagée (la séparation juridique du gestionnaire de l'infrastructure et d'une entreprise ferroviaire) aux fins de la poursuite des objectifs de garantie de l'égalité d'accès à l'infrastructure et de plus grande ouverture des marchés ferroviaires a été jugée inutile par la très récente directive 2012/34/UE du 21 novembre 2012 établissant un espace ferroviaire unique européen. Plus précisément, celle-ci a déterminé soigneusement les éventuelles étapes ultérieures de l'ouverture du marché intérieur du transport ferroviaire de voyageurs, assigné une méthodologie précise à la Commission européenne et mis des limites à l'étendue et à la teneur de ses éventuelles propositions législatives. En conséquence, le Parlement européen et le Conseil, dans une disposition finale de la directive 2012/34/UE - l'article 63, paragraphe 1er -, ont épuisé le pouvoir discrétionnaire des institutions européennes dans l'appréciation du respect des exigences du principe de subsidia-

rité des initiatives ultérieures susceptibles d'être prises.

Tout d'abord, la Commission doit présenter au Parlement européen, au Conseil, au Comité économique et social européen et au Comité des régions un rapport concernant la mise en œuvre du chapitre II de la directive 2012/34/UE. Celui-ci, consacré au développement des chemins de fer de l'Union, comporte notamment une section 1 relative à l'indépendance de gestion et une section 2 relative à la séparation entre la gestion de l'infrastructure et l'activité de transport et entre les différents types d'activité de transport.

Dans la mesure où les États membres disposent d'un délai expirant le 16 juin 2015 pour transposer la directive, on imagine mal le rapport être présenté avant cette date.

Ce rapport doit aussi porter sur le développement du marché, en ce compris l'état de préparation en vue d'une ouverture supplémentaire du marché ferroviaire.

Il est également assigné à la Commission la mission d'analyser dans ce rapport les différents modèles pour l'organisation de ce marché, ainsi que l'impact de la directive 2012/34/UE sur les contrats de service public et leur financement.

Sur ce point, le Parlement européen et le Conseil ont précisé la méthodologie à suivre par la Commission européenne. Celle-ci devra tenir compte, d'une part, de la mise en œuvre du règlement (CE) n°1370/2007 et, d'autre part, des différences intrinsèques entre les États membres (densité des réseaux, nombre de passagers, distance moyenne parcourue).

Il est donc fait obligation expresse à la Commission européenne de tenir compte des spécificités et particularismes nationaux³.

En quatrième et dernier lieu uniquement, donc après s'être acquittée des trois premières missions présentées ci-dessus, celle-ci proposera, si nécessaire, des mesures législatives à l'ouverture du marché intérieur du transport ferroviaire de voyageurs et à la mise en place des conditions nécessaires pour garantir un accès non discriminatoire à l'infrastructure. À cet effet, la Commission devra en outre s'appuyer sur les exigences de séparation existantes entre la gestion de l'infrastructure et l'activité de transport. En outre, elle devra évaluer l'impact de ces mesures.

Il convient de souligner le terme *s'appuyer* (sur les exigences de séparation existantes). Les versions allemande et anglaise de la directive sont plus contraignantes encore pour la Commission européenne. La première indique que „wobei sie auf den bestehenden Anforderungen einer Trennung zwischen Infrastrukturbetrieb und Verkehrsleistungen aufbaut”; la seconde utilise l'expression „building on the existing separation requirements between infrastructure management and transport operations”.

En d'autres termes, les éventuelles propositions que la Commission européenne ne peut déposer que (i) après s'être acquittée de trois missions d'analyse, dont (ii) l'une doit prendre en considération les spécificités nationales des réseaux, (iii) en cas de nécessité avérée, doivent (iv) prendre appui, se fonder, être érigées sur la base des dispositions existantes en matière de séparation entre la gestion de l'infrastructure et les activités de transport.

8. Force est de constater en l'occurrence que:

- les missions d'analyse préalable (mise en œuvre du chapitre II sur l'indépendance, développement du marché, analyse des différents modèles pour l'organisation de ce marché) n'ont pas encore été menées et qu'elles ne peuvent pas l'être avant la transposition de la directive 2012/34/UE;

- partant, les différences intrinsèques entre les États n'ont pas pu être étudiées;

- la Commission n'a pas établi la nécessité de présenter des propositions législatives relatives à l'ouverture du marché intérieur;

- sa proposition va bien au-delà de la directive 2012/34/UE qui retient uniquement l'exigence d'indépendance entre le gestionnaire de l'infrastructure et des entreprises ferroviaires sur le plan juridique, organisationnel ou décisionnel, laquelle peut être réalisée par la mise en place de divisions organiques distinctes au sein d'une même entité juridique.

Sur ce dernier point, le Scénario 2, envisagé dans l'impact assessment, qui passe seulement par une „clarification, dans le droit de l'UE, des implications concrètes des obligations de séparation existantes”⁴, mais qui n'a pas été retenu par la

³ Voir, à cet égard, notre remarque préliminaire sur la modicité du réseau ferroviaire luxembourgeois.

⁴ Document SWD (2013) 13 final.